

Het Koloniaal Weekblad

Orgaan der Vereeniging

Opgericht door Kolonel
G. E. V. L. van Zuylen,
21 Maart 1900.



OOST EN WEST



„Het Koloniaal belang
is een algemeen
Nederlandsch belang.”



Abonnementsprijs per jaar:

Vrij aan huis of franco per post binnenland, bij vooruitbetaling.	f 2.50
Voor Oost-Indië en het Buitenland	„ 4.—
Afzonderlijke nummers	„ 0.05

Prijs der Advertentiën:

Per vakje	f 2.—
Bij contract reductie.	

MEDEDEELINGEN of INGEZONDEN STUKKEN moeten worden geadresseerd „aan de Redactie-Commissie”, en gezonden aan de Presidente: 7a HEERENGRACHT, DEN HAAG.

Voor Administratie en Verandering van Woonplaats wende men zich tot den Heer W. VAN DER ZIJL, 51 Verhulststraat.
Voor Advertentiën tot de Drukkerij „LUCTOR ET EMERGO”, AMALIA VAN SOLMSSTRAAT, Telefoon 4424, beiden DEN HAAG.

Inhoud van dit nummer.

Eene buitengewone tentoonstelling in Boeatan. — Perskroniek. — Uit de O.-I. Mail. — Nieuw-Guinea. — West-Indië. — Wat de Inlander zegt. — Wat de Chinees vertelt. — Feuilleton. — Van Vreemde Koloniën. — Ingezonden. — Oost- en West-Indisch Literatuur-Overzicht. — Leestafels. — Mededeelingen. — Offic. Berichten.

Eene buitengewone Tentoonstelling in Boeatan.

In het lokaal van „Boeatan”, Heulstraat 19, den Haag, is thans eene zeer merkwaardige verzameling kunstnijverheid- en huisvuil-artikelen uit de Meerstreken (Lawaoet Tar) der Gajoe-landen tentoongesteld, welke door den hier met verlof zijnde Off. v. Gez. G. F. van Laaren van daar zijn meegebracht. Niet dikwijls doet de gelegenheid zich voor om zulk een nagenoeg volledige collectie bijeen te zien.

Voor hen, die belangstellen in het leven en werken van dezen nog zoo weinig bekenden volksstam (Prof. Snouck Hurgronje heeft uitvoerige boekdeelen aan de Gajoe- en Alaslanden gewijd) is dit een prachtige gelegenheid om daarmee kennis te maken, door verschillende voorwerpen van hun dagelijksch gebruik in natura te komen bezichtigen. En onder dat bekijken valt er heel wat moois te bewonderen, ook op versieringsgebied.

Hoe bijzonder fraai zijn de van bies gevlochten taschjes, de kleinere tot berging van sirih-benodigdheden, de grootere voor gepelde rijst, als feestgeschenk, bestemd! Ook de matten munten uit door dezelfde warme, diep-roode tot purper overgaande kleur, verlevendigd door goed aangebrachte versierings-motieven in donkerder tinten en enkele opengewerkte deelen. Die vlechtwerken behoren onder de mooiste, welke onze juist aan dezen kunst-arbeid zoo rijke Oost-Indische Archipel oplevert.

Het aardewerk, hoe dood-eenvoudig ook van techniek, toont eveneens door zijn oorspronkelijkheid van vorm en juiste versiering, den aangeboren, goeden smaak van dit volk.

Ook wat de metaalbewerking, zoowel bij wapens en sieraden als bij koper huisraad betreft, geeft deze tentoonstelling veel goeds te zien, waaronder tevens een en ander uit Atjeh afkomstig, dat geregeld bij de bevolking der Meerstreken in gebruik is.

Het weven dezer Gajoes staat ver bij dat der vrouwen van Groot-Atjeh ten achteren, maar daarentegen weten de mannen op sierlijke wijze de jakjes hunner vrouwen van typisch borduursel te voorzien, hetgeen zij als een aangename bezigheid op de wandeling verrichten.

Een volledig weeftoestel voor sarongs, alsook een met fraai snijwerk versierd klein exemplaar voor handweefsel zijn ter bezichtiging opgesteld, zoo ook de verschillende werktuigen voor de vischvangst en nog véél meer, te veel om hier alles op te noemen.

Een aantal goede foto's werken mede om een duidelijk beeld te geven van land en volk.

Onzen lezers en hunnen vrienden raden wij een extra bezoek aan Boeatan voor deze bijzondere gelegenheid ten eerste aan. Deze tentoonstelling blijft slechts tot het einde dezer maand te zien. De toegang, — iederen werkdag van 10—6 uur — is voor een ieder vrij.

Zegt het voort!

PERSKRONIEK.

INHOUD: De Ind. Chineezzen-quaestie besproken in de *Agence de l'Extrême Orient*. — De *N. R. Crt.* en *Alg. Handelsblad*, oneens over de al dan niet subsidieering der Java-Australië Paketvaartlijn. — De *corr. der N. R. Crt.* over de adat. — Het *Alg. Handelsblad* en de zelfoverschatting der Chineezzen.

Over de Chineezzen-quaestie in Indië publiceert de officieuze (Chineesche) „Agence de l'Extrême Orient” het volgende:

„Na de onderhandelingen, die tusschen China en Nederland zijn gevoerd, is de stand van het Chineezzenvraagstuk in de Ned.-Indische koloniën de volgende: Naar men weet, wilde China in de Ned. koloniën Chineesche consuls benoemen, om den Chineeschen onderdanen bescherming te verschaffen. Nederland verklaarde hiermede eens te zijn, onder voorwaarde echter, dat China de Nederlandsche wet erkent, die bepaalt, dat alle kinderen, die in de Nederlandsche koloniën uit Chineeschen ouders geboren worden, als Nederlandsche onderdanen beschouwd moeten worden.

De onderhandelingen tusschen den Nederlandschen minister van buitenlandsche zaken en Loe-tsing-Sjang, den Chineeschen gezant, hebben zeer lang geduurd. China verklaarde, dat het de Nederlandsche wet niet kon erkennen, omdat het reeds voor de afkondiging dier wet de naturalisatie zijner onderdanen had geregeld. Volgens de Chineesche bepalingen behouden de in het buitenland geboren kinderen de nationaliteit van den vader. Deze bepaling vloeit voort uit den geest van het Chineesche recht, dat evenals het Romeinsche recht den vader een zeer grooté macht toekent, zelfs over zijn volwassen zonen.

Ten slotte is men overeengekomen, dat China de Nederlandsche wet erkent, maar dat een Chinees, zoodra hij de Nederlandsche koloniën verlaat, de Chineesche nationaliteit terugkrijgt. Nadat men deze gemeenschappelijke basis gevonden had, trachten de beide staatslieden zich op gelijke wijze te dekken. De heer De Marees van Swinderen gaf toe, dat het voorbehoud van China aanneembaar is, maar zeide te vreezen, dat het Parlement het verliezen van de Nederlandsche nationaliteit ipso facto niet zou toegeven. De heer Loe-tsing-Sjang verklaarde, dat hij het met de Nederlandsche wetten in Indië eens zou zijn, mits Chineesche consuls benoemd mochten worden. De regering zou echter geen verdrag zonder de meergenoemde voorbehouds-clausule kunnen aannemen, want dan zou de Nationale Vergadering haar zeer zeker aanvallen. Bovendien zou de Chineesche regering moeten vreezen, dat Chineezzen, die Nederlandsche onderdanen geworden en weer naar China teruggekeerd zijn, zich niet meer aan de Chineesche rechtspraak zullen willen onderwerpen. De heer De Marees van Swinderen scheen bereid te zijn, de voorbehouds-clausule te aanvaarden. Toen de Chineesche gezant om een definitief antwoord verzocht, werd hem medegedeeld, dat de Nederlandsche regering de kwestie grondig wenschte te onderzoeken en niet onmiddellijk kon antwoorden. De Chineesche gezant werd teruggeroepen naar Peking en de onderhandelingen werden voortgezet door den Chineeschen minister van buitenlandsche zaken en den Nederlandschen gezant te Peking.

China heeft nu de nationaliteit der Chineezzen in de Nederlandsche koloniën aanvaard, op voorwaarde dat de voorbehouds-clausule aangenomen zou wor-

den en in de benoeming van Chineesche consuls zou worden toegestemd. De Nederlandsche regering is weer tot haar oude standpunt teruggekeerd. Zij verklaart zich bereid Chineesche consuls te erkennen, mits de naturalisatie van in Nederlandsche koloniën geboren Chineesche kinderen onvoorwaardelijk worde erkend.

De Chineezzen in de Nederlandsche koloniën hebben een adres tot den Chineeschen minister van handel gericht, waarin zij verzoeken niet in te gaan op de beloften der Nederlandsche regering, omdat de nationaliteit, die hun wordt aangeboden, geen eigenlijke nationaliteit is. Zij zouden geen Nederlanders worden, maar tot de Inlanders afdalen en zoodoende zonder nationaliteit blijven.

Voor het geval Nederland niet ingaat op de voorstellen der Chineesche regering, zal China de kwestie der consuls onbeantwoord laten en een gunstiger gelegenheid afwachten.”

Op deze mededeeling van Chineesche zijde werd van onzen kant officieus geantwoord, dat onderhandelingen tusschen Nederland en China gevoerd worden over de oprichting van Chineesche consulaten in Ned.-Indië.

De *N. Rott. Crt.* voerde onlangs eenige bezwaren aan tegen de voorgestelde subsidieering van de Java—Australië Paketvaartlijn. Het *Alg. Handelsblad* blijkt die bezwaren niet te deelen, en zegt er van:

„Het stennen van de nieuwe stoomvaartverbinding zou, meenen wij, alleen dan niet verantwoord zijn, wanneer zij geen toekomst had. Maar dit laatste is niet het geval: het vervoer van Java-producten naar Australië, van Australië naar Java neemt op bevredigende wijze toe en is ongetwijfeld voor verdere, belangrijke ontwikkeling vatbaar. Alleen maar zoolang de tarievenstrijd duurt, brengt de vermeerdering van vervoer geen vermeerdering van winst. En wie nu kan wenschen, dat de Nederl. maatschappij hare poging tot ontwikkeling van dezen handel moet opgeven omdat de concurrent hare nieuwe onderneming doodrukt?”

Er is gezegd (in de *N. R. Crt.* van 30 Jan.): als de vooruitzichten van de Java—Australië—lijn zoo „prachtig” zijn, waarvoor dan subsidie?

Nu laten wij daar, dat het woord subsidie niet juist gekozen is. Als A-tót B zegt: uwe onderneming is ook zeer in mijn belang, ik zal dus zoo noodig de helft van uw verlies dragen, dan kan men niet zeggen, dat A zijn vriend B „subsidieert”. Maar voorloopig zijn de vooruitzichten in financieelen zin niet „prachtig”, zooals wij aantoonde.

En nu is het, dunkt ons, niet verantwoord, de Koninklijke Paketvaartmaatschappij — die in onzen Indischen Archipel, naast winstgevende ook verschillende verliesgevende lijnen onderhoudt — gebrek aan „durf en gezonden koopmansgeest” te verwijten, als zij bezwaar maakt, maar steeds, laat ons zeggen een paar ton per jaar op te offeren voor een staatkundig belang, waarin zij niet rechtstreeks betrokken is. Ook hier geldt het, dat niet alles van één kant kan komen.

Maar wanneer men de overtuiging bezit, dat „de vooruitzichten zoo goed zijn” — ook wat de vrachtenmarkt betreft — wel, wij meenen dat men het wetsontwerp dan gerust kan aannemen; zoodra er zonder verlies gevaren wordt, betaalt de Indische schatkist immers toch niets!”

Onder het opschrift „Wijziging in het volksrecht op bevel”, schrijft de Bataviaasche correspondent der N. Rotl. Crt. om het volgende:

„Naar De Javabode van 5 Januari mededeelde, bevond zich de gouverneur van Sumatra's Westkust sedert eenigen tijd in de Padangsche bovenlanden, teneinde met de hoofden en de bevolking besprekingen over verschillende onderwerpen te houden. Sommige daarvan hielden, naar het schijnt, verband met eene voorgenomen reorganisatie van het bestuur in het bedoelde gewest, maar er waren onder de in het genoemde blad opgesomde onderwerpen ook eenige, die van veel verdere strekking zijn. Immers, naar De Javabode mededeelde — en zulks op gezag van een der ter Westkust van Sumatra verschijnende bladen — zou de gouverneur in de gehouden vergaderingen hebben behandeld de vragen:

Of het al dan niet wenschelijk was de adat kamanakan (het met het matriarchaat verband houdende erfrecht van zusterskinderen) te veranderen ten gunste van eien kinderen?

Of het niet wenschelijk was de adat harta poesaka (het familiebezit) af te schaffen en dat familiebezit deelbaar te verklaren onder de erfgenamen — voor de toekomst de eigen kinderen? — en wat daarvan de gevolgen zouden zijn?

Zoals uit deze opgave mag blijken, waren de onderwerpen, die de gouverneur behandelde, wel zoodanige, die diep in het volksleven ingrijpen en betreffen zij zaken, waarmede ieder lid der bevolking in zijn leven voortdurend in aanraking komt. Erfrecht van goederenbezit zullen toch ieder lid van elke maatschappij steeds sterk interesseeren, omdat hij voortdurend aanraking met het laatstbedoelde heeft en bij het eerste dikwijls betrokken is.

Ik laat geheel buiten beschouwing of niet te eeniger tijd de maatschappelijke ontwikkeling ter Westkust van Sumatra er toe zal leiden, dat 't op het matriarchaat gegronde volksrecht aldaar gaandeweg zich wijzigt en men daar ook tot het patriarchaat komt. Onmogelijk acht ik dat geenszins, want naar men mededeelde zijn er ook in anderen gedeelten van den Archipel nog duidelijke sporen van 't matriarchaat te vinden, terwijl men dan voor het tegenwoordige geheel tot patriarchale toestanden is gekomen. Ook op ander gebied zijn zeer duidelijke ontwikkelingen van de adat waar te nemen, geheel buiten den invloed van het Gouvernement tot stand gekomen, en dat ook in zake aangelegenheden, die nauw met het volksleven verband houden. Zoo gaat het stamgezag, dat men in sommige deelen van Nederlandsch-Indië nog vindt, overal geleidelijk over in een territoriaal gezag. Doch niet dat is hier de vraag. Wanneer de maatschappij eenmaal behoefte aan ander erfrecht en andere bezitsvormen krijgt, wijzigt het volksrecht zich in overeenstemming met de maatschappelijke behoeften van zelf wel. Het gaat er hier alleen om, of men verstandig doet, dergelijke zaken opzettelijk te gaan bespreken en te gewagen van aan te brengen veranderingen, als ware het volksrecht in casu gewoonterecht, iets, dat men naar willekeur kan wijzigen om nu ook op dat gebied een anderen feitlijken toestand te zien ontstaan.

Moge daarom de vraag, die ik aan het hoofd van dit schrijven stelde, zoo sterk mogelijk in ontkenningen zin worden beantwoord.

* *

Als een echt staaltje van de nog steeds bestaande zelfoverschatting der Chineezers, weerlegt het Algemeen Handelsblad het door de Revue Jaune aan Nederland voorgehouden lesje: dat het niet denken moet, zich het behoud van Indië te verzekeren door belemmeringen aan den Chineeschen handel en arbeid in den weg te leggen.

„Het is veeleer door aan de ontwikkeling dier nog zoo weinig ontgonnen streken te arbeiden, zegt de Revue Jaune, dat men dit doel zal bereiken. De minister heeft zelf erkend, dat die ontwikkeling middelmatig is, dat men gebrek heeft aan ingenieurs, enzovoort. Welnu, na een vestiging van drie eeuwen erkent Holland, dat de uitkomst middelmatig is. Dat geeft ons het recht te denken, dat weldra, in Azië, landen, die hun zelfbestuur behielden, veel meer gevorderd zullen zijn dan die, welke de weldaden genoten van de geniale voorgedij van het Westen.”

Het dunkt ons noodig, antwoordt hierop het Alg. Handelsbl., aan de Revue Jaune eenige eijfers voor te houden.

Op het einde van 1908 besloeg het geheele Chineesche spoorwegnet omstreeks 4000 kilometer, d. i. 1 kilometer op elke 100.000 zielen der bevolking, dat van Nederlandsch-Indië nagenoeg 5000 kilometer of 1 kilometer op elke 8000 zielen der bevolking.

De totale handelssommet van China bedroeg in 1908 1074 miljoen gulden, d. i. f 2,68 per hoofd der bevolking, die van Nederlandsch-Indië in dat-

zelfde jaar 714 miljoen gulden of f 17,85 per hoofd der bevolking.

Hieruit blijkt dus, dat China nog heel wat in ontwikkeling zal moeten vooruitgaan, voordat het in dat opzicht den toestand zal hebben nabijgestreefd waarin Nederlandsch-Indië in 1908 verkeerde, select welk jaar de ontwikkeling daar ook niet stilstond en niet stil zal blijven staan, juist wijl bij macht-hebbenden, zoowel als bij de openbare meening, de overtuiging bestaat, dat hetgeen bereikt werd, nog geenszins volmaakt is.

Uit de O.-I. Mail.

-Lapawawooi, †) De Indische bladen van 17 Jan. j.l. melden het overlijden van den gewezen radja van Boni, Lapawawooi, die na de expeditie tegen dat landschap gevangen genomen werd. Aanvankelijk te Bandoeng geïnterneerd, vroeg en verkreeg hij vergunning zich te Batavia te mogen vestigen, omdat het klimaat van Bandoeng hem niet beviel.

Hij is in zeer armoedige omstandigheden gestorven. Want wel genoot hij van het gouvernement een toelage van vijfhonderd gulden 's maands, maar een groot gedeelte dezer som ging weg aan schulden en onderstanden aan familieleden, zoodat hij menigmaal verplicht is geweest eenige zijner sieraden te verpanden..... om ze echter nooit meer terug te zien! zoo schrijft het Bat. Nieuwsbl.

De Vorst v. Kota Waringin. Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo), die door velen als „Sultan” wordt betiteld, heeft half Jan. j.l. een bezoek gebracht aan Grisseo. De Arabieren schijnen veel op te hebben met dat heerschap. Hij heeft ook eenige dagen te Soerabaja vertoefd, doch daar niet veel heeft kunnen bezichtigen, wijl hij, nauwelijks gearriveerd, ongesteld werd en eenige dagen ziek bleef.

De „Sultan” heeft evenwel op Soerabaja, groote inkoopten gedaan, en, naar verluidt, zijn door hem ook twee motorbooten aangekocht, die voor plezier-tochtjes in zijn negorij zullen dienen.

Inlandsch ambachtsonderwijs.

In de N. Soer. Ct. geeft Z. een beschouwing over de Inlandsche Ambachtsschool te Soerabaja. De toelatingsvoorwaarden (f 0.50 schoolgeld p. maand en geheele externe verzorging) acht hij te bezwaarlijk:

„Al dadelijk springt, bij beschouwing dezer bepalingen, het volgende in het oog. Uit den aard der zaak zullen op Java, evenals elders op den aardbol, de ambachtlieden afkomstig zijn uit de mindere klassen, de breede massa van het volk.

„Men behoeft niet bijzonder scherpzinnig te zijn, om in te zien, dat onder de gegeven omstandigheden het onderricht aan onze ambachtsschool te kortbaar is om binnen het bereik te vallen van den minderen stand, waaruit toch de ambachtlieden plagen voort te komen. Het bewijs hiervan is dan ook reeds geleverd: men vindt op onze ambachtsschool een onevenredig aantal jongelui, die de predicaten „raden” of „raden mas” voeren.

„'t Is wel aardig, dat de prijajis zich zoo beginnen te democratiseren, doch men heeft hierin tevens 't bewijs te zien, dat de mindere man weinig van de school profiteert. En hoeveel soesah de armere man heeft om aan den kost te komen, is mede gebleken. Tal van leerlingen verlaten om redenen van financieelen aard de school: een enkele, die reeds een jaar werkte en een geschikt en ijverig leerling was, moest er toen mee ophouden, omdat zijn ouders hem niet langer konden ondersteunen.

„Men bedenke, dat van de 74 leerlingen, die thans de school telt, er slechts 3 van de hoofdstad Soerabaja afkomstig zijn.

„Een leerling krijgt maandelijks slechts f 3.50 van huis en de hemel mag weten, hoe zoo'n ventje daarmee een maand kan rondkomen.

„Treffend is het te zien, hoe enkelen nog hun best doen om door eerlijk werk er wat bij te verdienen. Een paar verkochten des avonds, op openbare plaatsen, prentbriefkaarten aan het publiek; anderen vroegen om een „soerat kretangan”, opdat zij, na afloop van de leeruren, hier of daar als „katjong” er wat bij zouden kunnen verdienen.

„Wel, er moet toch zeker een flinke portie animo aanwezig zijn, om onder zulke omstandigheden nog serieuze leerlingen op school te doen aantreffen. Dat dit het geval is, bewijst wel, dat onder de Inlandsche bevolking voldoende liefhebberij voor ambachtsonderwijs bestaat, en dat van het onderricht in meerdere mate zou worden gebruik gemaakt, indien armoede geen te groot heletsel vormde.

„Uit nog andere dingen blijkt, dat er meer dan voldoende animo bestaat. Een deel der leerlingen woont op vrij grooten afstand van Soerabaja, reist 's morgens (op abonnementskaart) per spoor 's avonds om 's avonds weer terug te keeren. Zoo

GEBROEDERS DOMHOFF.

HOFKLEEDERMAKERS v. Z.K.H. DEN PRINS DER NEDERLANDEN

Parkstr. 8, DEN HAAG, Tel. 3092

Gala-Costuums. — Uniformen. — Rij- en
: Automobiel-Kleding. — Pelterijen. :

Dames Wandel-, Rij- en Automobielkleding

NAAMLooZE VENNOOTSCHAP

Maatschappij tot Exploitatie van Onroerende Goederen
„MOOI NEDERLAND”,

gevestigd te 's-Gravenhage, Koningin Emmakade 107,

exploiteert uitsluitend fraai en gezond gelegen terreinen in Nederland, o.a. het Villa-Park „Berg en Dal” (Sterrenberg en Keteldal). Gemeente UBBERGEN.

Gelegen aan de beide groote wegen Nijmegen-Kleef, 80 Meter boven 't water, zuivere zandbodem, fraai en afwisselend houtgewas, schoone vergezichten, geregelde tramverbindingen, ruime en gemakkelijke verkeerswegen. *Ontworpen Electriche Bergtram door het geheele terrein.*

Terreinen van alle afmetingen te bevragen aan het Kantoor der Vennootschap en bij den Heer A. CREMERS te Berg en Dal (bij Nijmegen).

Hotel-Pension INSULINDE.

Pension- en Hotel-verblijf,
Bankplein 2, Tel. Int. 1486,
DEN HAAG - (HOLLAND).

NEDERLANDSCH-INDISCH
ADMINISTRATIE-KANTOOR EN HULPBANK.
's-Gravenhage — Kortenaerkade 10.

CRED'ET- en BANKZAKEN.
LEVENS- en BRAND-VERZEKERINGEN.
ADMINISTRATIËN.

RESTAURANT 1e ÉTAGE.
Plat du Jour f 0.50 - à la carte - Diners f 0.80, f 1.20,
f 2.— 's Avonds na 8 uur Plat du Soir f 0.75.

AUG. KNAPPSTEIN, Vlamingstr. 15-17.
:- DEN HAAG. :-
Telef. Interc. 2479.

PARTERRE:
Melksalon, Lunchroom - Koude en warme spijzen.

C. HOYNG,

SPIJSTRAAT 20/22 - DEN HAAG.
Amsterdam - Utrecht.

Onze geïllustreerde catalogus is een uitstekende handleiding om zich op huishoudelijk gebied in te richten.

Tafelserviezen - Glaswerk - Lepels-
Vorken - Messen - Gasolinelampen.
PRIJSCOURANT GRATIS.

TOKO-BAHROE, Interc. Tel. 4796.
VAN KINSBERGENSTRAAT 126, DEN HAAG.

SPECIAL INGERICHT VOOR:
Indische ingrediënten en Conserven voor
de rijsttafel.
DIRECTE AANVOER UIT NEDERLANDSCH-INDIË.
W. BARNAS & DIEMERS, - Importeurs.

komen ze zelfs van Modjokerto. Sterker nog: vroeger had men een leerling, die te Probolinggo woonde en dagelijks heen en weer reisde. De jongen legde dus dagelijks een afstand van tweemaal 100 K.M. af, om te Soerabaja onderricht te ontvangen. Zoiets alsof een jongen, te Dordrecht wonende, elken ochtend naar Amsterdam spoort, om daar een ambacht te gaan leeren.

„Feiten als waarvan wij er enkele mededeelen, toonen onwederlegbaar aan, dat er voldoende animo bestaat. Doch tevens eischt het welslagen der school dat men niet al te fiscaal blijve, en aan de minder goede Inlanders eenigszins de helpende hand reike.”

Landbouw-leeraren. In de Ind. bladen lezen wij: Bij het departement van Landbouw zijn in dienst gesteld: a. twee landbouwleeraren, ieder op een bezoldiging van f 500 's maands met 4 driejaarlijkse traktementsverhoogen; elk van f 75 's mnds; b. twee aspirant-landbouwleeraren, ieder op een bezoldiging van f 250 's maands.

Geen tekort meer bij de rechterlijke macht. Het chronisch tekort aan rechterlijke ambtenaren schijnt tot het verleden te gaan behooren. Er schijnt onder de junioren genoeg vershot om sommige landruden zelfs te bezetten met een paar buitengewone voorzitters, werkende naast den organischen president.

En nu zijn zoowaar in aantocht niet minder dan vier raadsheeren, zegt de J a v a b o d e, naar Holland gegaan, hetzij met verlof wegens ziekte, hetzij wegens langdurigen dienst. Zij allen komen vinderen de eerst openvallende plaatsen in het Hoog-gerechtshof, maar aangezien in de eerste toekomst daarin maar een enkele vacature wordt verwacht, zal zich het ongewone feit voordoen van haast een heel college wachtende hooge magistraten, die in de ongunstige positie van non-activiteit geruimen tijd zullen blijven, tenzij de Regeering hen tijdelijk met lager staande functien belast, in welk geval zij de promotie der jongeren zullen ophouden.

Tot beteugeling v/d. opiumsluikhandel, zoomede in het belang der uitoefening van de politie in de baai van Amboina acht de regeering — naar De L o c o m o t i e f verneemt — de aanwezigheid eener behoorlijk bemande motorboot aldaar noodig. Zij heeft den minister van koloniën de vereischte gelden daarvoor gevraagd, te brengen op de ontwerp-begrooing voor 1912.

Actie der Chinezen. — Naar het S o e r. H b l d. vernam, zijn de Chinezen daar ter plaatse voornemens hun oud-en-nieuw op 30 Jan. en het tjap-gomeheest den 13en Februari veel luisterrijker te vieren dan in vorige jaren. De reden hiervan is hun dank voor de meerdere vrijheid, hun gegeven door de vaststelling van de nieuwe ordonnantie voor vreemde Oosterlingen met betrekking tot het wonen in andere wijken en het verlenen van reispassen.

Volgens het N i e u w s v. d. D a g v. N.-I. echter zijn de Chinezen te Batavia niet tevreden met de hun geschonken meerdere vrijheid op het gebied van reizen, maar zij stellen nu ook eischen op het punt van rechtsbedeeling en belastingen. Volgens dat blad is 't streven der Chinezen niet langer om bestuurd te worden door eigen hoofden; neen, zij gaan verder en wenschen een zelfstandige, eigen politie, welke geheel onafhankelijk van de bestaande zal werken.

Boedi Oetomo. Op den 31en Jan. j.l. zou ten huize van den dokter-djawa Mas Soedhirooesodho te Mendoeran een vergadering plaats hebben van de afd. Djokja van Boedi Oetomo, waarbij lezingen over den handel in Inlandsche producten zouden worden gehouden door bovengenoemden dokter en mas Boediarjo. Inl. onderwijzer aan de kweekschool te Djokja, deelt M i d d e n - J a v a mede.

Het plan bestaat om op 't einde van iedere maand een vergadering te houden ten huize van mas Soedhirooesodho, aangezien dan de meeste leden (Inl. ambtenaren) in de kotta zijn, om hunne traktements te ontvangen. Volgens de N. V o r s t e n l. hebben de leden van de afdeling Boedi Oetomo te Solo de drukkerij van den Chinese Tjo Tjoe Kwan aldaar gekocht voor f 23.000. Niet de vereniging is eigenaresse geworden van de drukkerij, maar de leden, die een naamlooze vennootschap zullen oprichten.

De hoofdcommissaris van politie te Soerabaja. Naar het S o e r. H a n d e l s b l a d verneemt, is door den resident van Soerabaja het gouvernementsbesluit ontvangen, waarbij is bepaald, dat de gepensioneerde kapitein der infanterie Boon ter beschikking van genoemden resident is gesteld op een aanvangstraktements van f 500, alsmede f 150 huishuurindemniteit en f 50 vergoeding voor reiskosten. Zoals men

weet, wordt de heer Boon met ingang van 1 April hoofdcommissaris van politie te Soerabaja.

Thans is hij tot dien datum toegevoegd aan den assistent-resident van politie, teneinde zich in zijn nieuwe functie te kunnen inwerken.

NIEUW-GUINEA.

In het vorig nummer van het Koloniaal Weekblad is melding gemaakt van hetgeen in „La Dépêche Coloniale” voorkomt over den Engelschen tocht onder Goodfellow in Nederl.-Nieuw-Guinea en gewezen op het onaanneembare van verschillende mededeelingen in dat verslag. Aan het einde van de door de Vereeniging Moederland en Koloniën uitgegeven voordracht over den ontdekkingstocht in Nieuw-Guinea, waarbij het Sneeuwgebergte werd bereikt, van J. W. van Nouhuys, leest men, mede in verband met de Engelsche expeditie onder Goodfellow, o.m. het volgende:

„Nu komen er uit de Engelsche pers in de laatste maanden steeds meer fantastische berichten over het voorkomen van Pygmeeën op Nieuw-Guinea.

De oorsprong van deze berichten is eene mededeeling van de Engelsche expeditie, die onder Goodfellow in Nederlandsch Nieuw-Guinea van de Mimika tracht het sneeuwgebergte te bereiken. Die expeditie zou op eene hoogte aan 500 M. in het gebergte een stam hebben aangetroffen, waarvan de grootste mannen eene lengte van 4 f. 6 inch, dat is 137 c.M., niet te boven gaan. In Maart vernamen wij dit al aan de Mimika, maar waar er tot nog toe geen enkel nader bericht over bekend geworden is, terwijl bovendien door alle eenwen heen dwergstammen met of zonder staarten een bijzonder gewild reclame-artikel geweest zijn, mag het bericht wel met de noodige reserve aangehoord worden.

Enkele weken geleden verscheen in de Times een artikel van een Engelsch reiziger Alan Burgoyne, die in 1902 Nieuw Guinea en eenige omliggende eilanden-groepen bezocht had en daar ook Pygmeeën zou hebben ontdekt, die nog een extra afwijking vertoonden, n.l. dat ze allen scheel waren; abnormaal scheel zooals hij schrijft. Van die menschen nu had hij ook verschillende foto's genomen.

Op mijn schriftelijk verzoek om een van die foto's te mogen zien, antwoordde hij, dat hij zijn foto's had afgestaan aan de firma Newton te Londen. Op een brief aan die firma kwam het antwoord dat zij mij graag van dienst wilde zijn, maar onder de foto's geen enkele was van Pygmeeën.

Als pendant van de Pygmeeën wil men nu ook op Nieuw Guinea de sporen gevonden hebben van een reusachtig hoefdier, door Monckton hoog in het gebergte op Engelsch Nieuw Guinea en nu ook door de Engelsche expeditie in de vlakke aan de Mimika gezien. Bovendien beweert het tijdschrift, dat door een der leden van onze expeditie het dier zelf gezien is in het gebergte op eene hoogte van 3000 M. Nu, het tegenovergestelde is waar; juist het feit, dat gedurende beide expedities nergens eenig spoor van een dergelijk dier is gezien, doet ons zijn bestaan meer dan betwijfelen.

Maar ook zonder Pygmeeën en zonder reuzenhoeders blijft zeker Nieuw Guinea het land bij uitnemendheid voor den naturalist, en al moge het waar zijn, dat met het bereiken van de eeuwige sneeuw wel het meest tot de verbeelding sprekende geheim van Nieuw Guinea is ontsluit, dan staat daar tegenover, dat daardoor ook nu eerst onze kennis van het land vergenoeg is gevorderd, om bij eene volgende expeditie den vollen nadruk te kunnen leggen op het natuurwetenschappelijk onderzoek van de vlakke tot boven de sneeuwrens.

En hoe vriendelijk nu ook de buitenlandsche ontdekkingsreizigers mogen ontvangen worden, wanneer zij — althans dan niet door ons geroepen — Nederlandsch Nieuw Guinea voor hun arbeidsveld kiezen, dan blijve dit toch voor ons een prikkel om te zorgen, dat wij hun zowel letterlijk als figuurlijk in ons eigen huis den weg kunnen blijven wijzen.”

WEST-INDIË.

SURINAME.

Het bekende advies der heeren Cremer e.s., om het totaal der schuld, klevende op de bacove-planages, kwijt te schelden, geeft Onze West van 18 Januari aanleiding tot de volgende beschouwingen in een artikel, getiteld: „Gelijke burgers, gelijke rechten”:

„Wij kunnen niet nalaten de meening uit te spreken, dat een dergelijke maatregel van verstrekkenden aard zal zijn, hoewel wij de goede bedoeling daarin neergelegd, alleszins onze adhaesie schenken.

N.V. BERLITZ-SCHOOL Mij.

welbekend bij allen die met verlof in Nederland vertoeven.
Noordeinde alleen 42^B, boven Maison KRUL.
Telefoon 6318.

TALEN: DUITSCH, ENGELSCH, FRANSCH, ITALIAANSCH, SPAANSCH ENZ.

door ontwikkelde leeraren, uit de desbetreffende landen, die eene zuivere uitspraak vrij van dialect bezitten.

Om teleurstellingen te voorkomen, lette men vooral op het juiste adres Noordeinde 42b, boven maison Krul.

Exploitatie-Maatschappij

PARKEN „GROOT-HAESEBROEK” en „OUD-WASSENAAR”.

Kantoor: Willem de Zwijgerlaan 3. Tel. Schev. 621.
Bijkantoor: Electriche Centrale, Ingang Oud-Wassenaar, Achterweg, Tel. 419.

Wie het geheele jaar door genieten wil van prachtige natuur en heerlijke lucht,

Wie lage belasting wil betalen en toch van het stadsleven wil genieten,

Wie rust verlangt na zijn werk Die bouwt op „OUD-WASSENAAR” of „GROOT-HAESEBROEK”.

Grond tegen lage prijzen, zuivere zandbodem en drinkwater, electriciteit voor kracht en licht aanwezig.

Als proef kan in het uitstekend ingerichte en verwarmde HOTEL „KASTEEL OUD-WASSENAAR”, dat de geheele winter openblijft tegen billijk tarief pension worden genomen.

Geregelde AUTOMOBIELDIENST met Den Haag. Inlichtingen ten Kantore der Maatschappij op Oud-Wassenaar of bij de Architecten der Mpij. Z. HOEK en J. TH. WOUTERS, Waldeck-Pyrmontkade 133, Den Haag, Telefoon Haag 2608.

Oppericht
1840.

Pianohandel.



Hofleverancier.

Tel. 3689.

Hoofdvertegenwoordiger:

Kasner
AutoPiano's.

Schledmayer.
Ritmüller. Rachals.
Dörner.

ELECTR. PIANO'S „VIRTUOS”.

ABONNEMENTEN OP ONZE NOTEN-ROLLEN-
BIBLIOTHEEK WORDEN DAGELIJKS AFGESLOTEN.

Verhuren van Piano's en Vleugels door 't geheele land.

C. F. VAN DER DOES,

L. Houtstraat 9. Telef. 3689. DEN HAAG.

VACANT

Grand Hotel Café-Restaurant „VICTORIA”,
SPUISTRAAT 16, DEN HAAG - TEL. 3768.

GUNSTIG GELEGEN IN HET MIDDEN DER STAD.
LIFT - ELECTRISCH LICHT - CENTRALE VERWARMING.
80 KAMERS EN SALONS.

PLATSDU JOUR 50 Ct. - DINERS VAN f 1.50 EN HOOGER.

Meest bezochte Café en Restaurant van Den Haag.

J. DEN HARTOG,
gedurende 15 jaar Gérant van Rest. RICHE.

MEUBELFABRIEK.

BREDA.
BOSCHRIJKE OMGEVING.

BEHANGERS.

Woninginrichtingen in huur.
Groote Markt 50. P. HEIJMAN.

Niet ongewenscht is het, de ware bedoeling met deze schenking onder de oogen te zien en te beschouwen, opdat het doel niet noode gemist of voorbij gestreefd worde.

De bedoeling is zeker den grooten landbouw den steen, die op zijn borst is, weg te kantelen, doch zij kan niet zijn, ieder eigenaar in het bijzonder in het bezit te doen blijven van zijn eigendom.

De door zooveel geld en moeite verkregen beplante en plantklare hectaren mogen niet verloren gaan, doch het moet den staat onverschillig zijn, of ze van eigenaren verwisselen of niet.

Is toch niet de eerste maal, dat millioenen door de Nederlanders aan den landbouw zijn gegeven, welke millioenen zijn verloren gegaan.

Het sequestratie-tijdperk ligt nog versch in het geheugen.

Daarom dan ook zouden we het geen wijs financieel beleid kunnen noemen, wanneer door den staat aan de huidige eigenaren de op hunne plantages klevende schulden-lasten, ten behoeve van den staat worden kwijt gescholden, doch wel verdient het aanbeveling die plantages van die lasten te ontheffen, hetgeen enkel kan geschieden door liquidatie met het voorrecht van wederinkoop.

De wederinkoopsom zal de waarde der effecten bepalen en wanneer deze minder, zelfs veel minder zal zijn dan de klevende schulden, welk verschil door den Ned. staat zal worden geleden, zal de afwikkeling der zaak gezond genoemd kunnen worden.

Om dit doel te kunnen bereiken, zal Nederland de oprichting van een landbouwcredietbank moeten bevorderen, op de wijze zooals dit door Noord-Amerika op de Philippijnen is gedaan. Zoodoende zal de Ned. Staat van zich afschudden de hoedanigheid van „administrateur” van bacovenplantages en de diepe inmenging in de bijzondere belangen zijner burgers achterwege laten.

Men gelieve ook niet over het hoofd te zien de moeilijkheden, die het feit na zich zal slepen, dat de Ned. Staat twee en een half millioen aan de bezittende klasse, aan de kapitalisten, heeft geschonken.

Het gevolg van een en ander zal zijn, dat de kleine landbouw zal kunnen gaan bewijzen, dat hem onrecht is aangedaan.

Immers niet alleen, dat den kleinen landbouw geen enkele schuld wordt kwijt gescholden, maar ook wordt hem bij het niet nakomen van zijn verplichtingen jegens het Sur. Gouvernement in betrekking tot het renteloos voorschot uit de Kol. kas, het mes op de keel gezet en deze zelfs doorgesneden door middel van executalen verkoop zijner bezittingen, terwijl bij niet voldoende opbrengst van het effect, de borgen (twee in getal), de schuld moeten delgen. Hiernaast kunnen we nog plaatsen het feit, dat, al wordt de oogst door zware regens zooals eenige jaren geleden, en ook door slechte loozing, door de schuld van het gouvernement, bedorven, nihil op alle requesten om steun of schadevergoeding volgt.

Bij den kleinen landbouw zou de Ned. Staat slechts een paar duizenden verliezen, en nu bij de bacovencultuur twee en een half millioen wegschenken. Zonder een staf te willen breken over den grooten landbouw, willen we aan de hand van de logica der staathuishoudkunde er op wijzen, dat de groote landbouw in Suriname niet kan gedijen, en dat de toekomst van Suriname bij den kleinen landbouw zit.

De groote landbouw in Suriname is kunstmatig, de kleine landbouw natuurlijk. Hier is land en arbeid aanwezig, daar moet arbeid worden ingevoerd, liefst tegen hooge kosten.

De groote landbouw heeft nooit een goede toekomst gegeven, hetgeen wordt bewaarheid door het heden: dit heden is de toekomst, van het verleden, en dit heden geeft ons niets, baart slechts groote staatszorgen en moeilijkheden.

Zeker zal een ieder in onze kolonie er over vallen, wanneer onze Kol. Staten de schenking van twee en een half millioen aan den grooten landbouw zullen hebben goedgekeurd, terwijl zij nog geen zes jaar geleden zulk een afkeurenswaardige houding hadden aangenomen, toen velen hunner, die nu bij de bacovencultuur zijn, de zoogen. broedeloze planters het Kol. gouvernement hadden verzocht eens de proef met hen te nemen bij den kleinen landbouw.

De Staten maakten bezwaar (volgens der Staten taal gevoelden zij zich zeer bezwaard) hunne stem te geven aan het voorstel dier broedeloze planters om een proef met hen te nemen, welke proef hoogstens f 12400 zou kosten. Zij rieden den Gouverneur aan die broedeloze planters slechts een renteloos voorschot van f 500.— te geven onder solide waarborg, hoewel depers, op één na, hare instem-

ming met het voornemen dier broedeloze planters had betuigd, de 2e Kamer en de Minister van Koloniën dat hadden toegelicht.

Gelijke burgers, gelijke rechten!

Terwijl aan de eene categorie onder gelijke omstandigheden en voor hetzelfde doel steun wordt geweigerd, gaat het niet aan, millioenen aan de andere te schenken, tenzij men niet bevreesd zij voor ontstemming en verbittering.

Welke belooning, kunnen wij aan den anderen kant vragen, krijgen zij, die niet met Gouvernementssteun bacoven hebben geteeld en ook door de Panama-ziekte zijn geschaad?

De staat zal toch niet de eene groep burgers tegen de andere willen opzetten?

En dit zal toch het geval kunnen zijn, wanneer de eene zich gaat beschouwen als stiefkinderen van het Gouvernement en de andere als wittebroods-kinderen.

De staat moet in deze omstandigheden de bacovenplanters helpen, maar hij wachte zich voor den schijn en nog meer voor het blijk van bevoorrechtting."

**

Inmiddels schijnen de pogingen van particulieren hier te lande om eene oplossing te vinden voor de moeilijkheden, waarin de bacovencultuur is geraakt, vasteren vorm aan te nemen. Belangrijke mededeelingen hieromtrent vindt men in de N. R. Ct. van 9 Februari, Avondblad C. Komt de Fruit Company er toe de bacove-planters financieel te steunen, dan zou dit een oplossing van de moeilijkheden zijn, waarbij men er evenwel op voorbereid moet wezen, dat de complicaties niet zullen uitblijven.

**

In de vergadering van de Eerste Kamer van Zaterdag 11 Februari werden de begrotingen van Suriname en Curaçao goedgekeurd. Bij de behandeling van de Surinaamsche begroting werd nogmaals door den heer Lely het woord gevoerd over de bacove-cultuur, waarop de Minister van Koloniën repliceerde en de mededeeling deed, dat de commissie, die naar Suriname zal worden uitgezonden, uit 3 personen zal bestaan. Het vertrek der heeren is eenigszins vertraagd. In zijne rede had de heer Lely te kennen geven van die uitzending weinig te verwachten. Hij hecht meer aan het advies der Surinaamsche deskundigen.

Ook verzoekt hij den Minister niet uit te voeren het denkbeeld om de voorschotten aan de planters kwijt te schelden, omdat dit tot groote onbillijkheden zou leiden. Een debat hierover achtte de Minister praematuur, omdat die kwijtschelding niet anders dan bij de wet kan geschieden.

De begroting van Curaçao werd zonder debat en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

**

De Surinaamsche bladen bevatten berichten over de verrassende resultaten, door den bacterioloog van het Militair Hospitaal te Paramaribo, den arts P. C. Flu, verkregen bij de behandeling van lijders aan Jaws (Frambösia) met het nieuwe middel 606. In 4 dagen sloten zich de wonden, vielen de korsten af en verdwenen de knobbels. Bleek de genezing blijvend, dan zou dit ook voor de kolonie een uitkomst zijn. De verpleging van jawslidders, waarvan de emigranten het grootste contingent leveren, kost aan de koloniale kas f 50000 à f 60000 per jaar, ongeacht nog het verlies aan arbeid der immigranten. Op dit oogenblik telt het etablissement voor deze lijders van het station Groningen aan de Saramacca-rivier ongeveer 500 zieken.

In verband met deze proeven zij hier gewezen op een in het vorige jaar verschenen geschrift: P. Ehrlich und S. Hata. Die experimentelle Chemotherapie der Spirillosen. (Syphilis, Rückfallfieber, Hühnerspirillose, Frambösia). Mit Beiträgen von H. J. Nichols, J. Iversen, Bitter und Drever. Berlin 1910.

**

Het zal de Surinaamsche lezers van dit Weekblad verheugen te vernemen, dat hun landgenoot, mejuffrouw Lili Green, — geen theaternam, zooals enkele bladen schijnen te meenen — veel succes heeft met haar danskunst. Reeds heeft ze den dichter Maurits Uydert (zie De Beweging van Februari) geïnspireerd tot het hier volgende gedicht:

Lichtvoetige Godin, die met zo teedre schreden,
In 't zachte zijden rag, door onze zielen danst
En lokkend tartend vlucht en vluchtend zwenkend glanst
In 't huivrend kleurenbad van uw doorzongen leden,
Wolk van geluid en licht! Vrouw die de snelle vlieten
In zilvrend vallen beeldt; die als een bloemblad zijt

Speciale inrichting tot het vervaardigen van OVERHEMDEN en ONDERGOEDEREN, naar maat of volgens model.

G. Lörcher

DEN HAAG, Hoogstraat 32-32a.

DE BAS & Co.

BANKIERS

NOORDEINDE 64c :: 's-GRAVENHAGE

BELASTEN ZICH MET ALLE BANKZAKEN.

SAFE-INRICHTING.

GROENEMEYER EN WESSELING
IN EFFECTEN EN ADMINISTRATIËN

TELEGRAM-ADRES:
„GROEWES”.

TELEF. INTERC.:
4248.

TOUSSAINTKADE 32^D . . DEN HAAG

MAISON DROUOT

□ □ DEN HAAG □ □
LANGE HOUSTRAAT 7 en 2. 1-; TELEF. 753.
GROOTSTE INRICHTING
TOT COMPLETE MEUBILEERING
BEHANGERIJ - STOFFEERDERIJ - EIGEN
MEUBELFABRIEK - ANTIQUITEITEN EN
□ □ KUNSTVOORWERPEN. □ □

ONZE KUNST

Geïllustreerd Maandschrift voor Beeldende Kunst.
HOOFDREDACTEUR: DR. P. BUSCHMANN JR.

Inhoud van No. 12, December 1910:

Joh. Cohen Gosschalk: F. Hart Nibbrig. — J. O. Kronig: De schilder Mancadan. — Kunstberichten, uit Antwerpen, Haarlem, Leiden, enz. — Van der Stappen. — Boeken en Tijdschriften.

PLATEN: 1 reproductie van het portret van F. Hart Nibbrig, door Joh. Cohen Gosschalk. — 11 reproducties naar werken van F. Hart Nibbrig. — 4 reproducties naar werken van J. Mancadan.

Omslag- en tekstversiering van G. W. DIJSSSELHOF en PROF. ED. PELLENS.

ONZE KUNST verschijnt maandelijks in afleveringen van minstens 50 pagina's tekst en platen, en kost f 12.50 per jaargang.

Van af jaargang 1909 verschijnt een genummerde PRACHT-UITGAVE à f 25.— per jaargang. Nadere inlichtingen verstrekken de uitgevers.

VRAAG PROEFNUMMERS.

L. J. VEEN — UITGEVER — AMSTERDAM.

Of als een bloesemtijgje op wilde stormwind stijgt
Om als een blanke meeuw weer op ons aan te
schieten, —

Vlinder die in de lucht der hete middaguren
Fonkled de vleugels plooit en op de bloemen zinkt;
Die van verrukking trilt en 't geurige bloemsap
drinkt;
Die, voor haar 't kind beroert, weer heenvliedt in
't azure:

Wanneer ik huivrend beef in mijn verlaten duister
En, angstig in mijn leed, om veege dromen treur
En niets, niets dan de dood rondom mijn hart be-
spuur,
O, dans dan in mijn ziel, vlinder van licht en
luister.

Haar optreden met den heer Andreas Pavlev in
den Koninklijken Schouwburg in Den Haag op 12
Februari bracht het publiek in verrukking. Tal van
bloemstukken werden hun vereerd. De herhaalde,
warme toejuichingen bewezen wel, dat de dag voor
beide artisten een waar succes was.

WAT DE INLANDER ZEGT.

De vacature van de betrekking van kapitein der Arabieren ter hoofdplaats Soerabaja.

Van Soerabaja werd aan de Redactie van de *Pemberita Betawi* 24 November 1910 no. 384) bericht, dat de aangelegenheid, betrekking hebbende op de aanstelling van een nieuwen kapitein der Arabieren ter hoofdplaats Soerabaja, nog steeds geen eindoplossing heeft gevonden.

Toen het laatste hoofd der Arabieren overleed, liepen terstond geruchten, dat verschillende personen voor de vervulling van de opengevallen betrekking in aanmerking zouden komen, ofschoon daaraan nagenoeg geen geldelijke voordeelen zijn verbonden. Het was dus blijkbaar te doen om de eerbewijzen, waarop zulk een ambt aanspraak geeft.

Met de tijdelijke waarneming werd door den Resident belast de wijkmeester Hassan, oudste broeder van den overleden titularis, wiens rechterhand hij reeds tijdens zijn leven was geweest.

Destijds had men al moeite gedaan om dezen Hassan benoemd te krijgen, doch deze eene persoonlijkheid zijnde, die op bijzonder huldebetoen geen prijs stelt, bedankte voor de eer. En ook thans nog blijft hij in die houding volharden, hoewel, volgens bovengenoemd blad, verschillende chefs van Europeesche handelshuizen hem gaarne tot hoofd der Arabieren zouden zien aangesteld.

„En”, vervolgt dit blad, „na het ontstaan der vacature zijn er in de Arabische wijk, ter hoofdplaats Soerabaja, onmiddellijk verschillende partijen gevormd, die dikwijls lijnrecht tegenover elkander staan. Zoowel in de woningen als op den openbaren weg kan men de namen der verschillende candidaten hooren noemen en dan tevens vernemen de listige maatregelen, welke te baat worden genomen door de leiders dier partijen, ten einde hun candidaat benoemd te krijgen. Daaronder behoort, onder meer, ook het streven om den moreelen bijstand en de invloedrijke voorspraak te winnen van de chefs der Europeesche handelshuizen, terwijl de vaardigsten met de pen in den arm worden genomen, om gezegelde verzoekschriften aan den Resident in te dienen, welke natuurlijk van de noodige handteekeningen zijn voorzien. Dientengevolge is er in de Arabische wijk een zekere onrust ontstaan. Zelfs zijn er openlijke demonstraties gehouden door zekere lieden met hunne partijgenooten, toen zij hadden vernomen, dat hunne candidaten niet voor de geambieerde betrekking in aanmerking zouden komen. Ontstemd over die teleurstelling hebben een 200-tal dier partijgenooten zich laten fotografeeren, met het doel een exemplaar van deze foto aan te bieden aan den Sultan van Turkije.

Ook heeft men zich in optocht, vergezeld van muziek, begeven naar den Duitschen Consul en dezen opvallende hulde betoond. De politie trachtte natuurlijk op de hoogte te komen van den juistigen gang van zaken, maar men heeft haar met een kluitje in het riet gestuurd, haar wijsmakende, dat het portret moest dienen tot versiering van de eetkamer van het eethuis van één der Turken.

Zooals bekend is, moet de voordracht, ter voorziening in de vacature, uitgaan van den assistent-resident ter hoofdplaats. Met dat doel riep genoemde ambtenaar een zestal toonevende Arabieren ten tijne, waaronder enkele zeer vermogende lieden, en ook den jongeren broeder van den overleden titularis, met name Achmad.

Tijdens de besprekingen bleek al spoedig dat er weinig animo bestond om de betrekking te aanvaarden, ook al in aanmerking genomen het feit, dat er vele besommeringen aan de functie zijn verbonden en de meest minimaal kunnen worden genoemd. Niettemin werd Achmad als eerste candidaat gesteld, en toen

dit bekend werd, was het rumoer in de Arabische wijk gaande, omdat de tegenstanders hem niet wenschten.

Onmiddellijk volgde een rekest aan den Resident, waarin de bezwaren tegen de candidaatstelling werden voorgebracht, en hoewel de voordracht aan den assistent-resident werd teruggezonden, werd zij toch gehandhaafd en aan den Directeur van Binnenlandsch Bestuur doorgezonden.

De Gouverneur-Generaal ontving een telegram, met verwijzing naar den inhoud van het bezwaarschrift, hetwelk door tal van personen was ondertekend. De bezwaren, die men tegen Achmad's aanstelling had, waren, dat hij geen handelaar was in den eigenlijken zin van het woord, maar meer een makelaar, met gering inkomen en weinig eigen middelen, waardoor hij in schulden stak bij de Edoewa's.

Op grond daarvan meenden de klagers, dat Achmad de functie van noofd der Arabieren nooit plichtmatig zou kunnen vervullen, ten bewijze waarvan bovendien nog eenige voorbeelden onder hogere aandacht werden gebracht.

Met belangstelling wordt de afwikkeling dezer aangelegenheid tegemoet gezien.

Aldus besluit het blad.

Poging tot berooving der Ned.-Ind. Escompto-Maatschappij te Buitenzorg. — Den 24en November 1910 heeft een Europeaan, een gewezen opziener van het Krankzinnigengesticht te Buitenzorg, aldaar getracht zich meester te maken van gelden, welke aan de Ned.-Ind. Escompto-Maatschappij toebehoorden.

Genoemde persoon kwam daartoe op het kantoor van de maatschappij en vroeg aan Mej. De Weerd eenig goud-geld te willen wisselen. Terwijl deze de geldkist openmaakte om daaruit de trommel, waarin het goud-geld lag, te nemen, wierp de man haar den inhoud van een zak peper toe, in de hoop hare oogen daarmee te treffen.

Gelukkig echter was dit niet het geval, en kon zij, de trommel krachtig vasthoudende, om hulp roepen, met het gevolg, dat de dader vluchtte.

Deze werd door den heer Medenbach de Rooij, die op het hulpgeroep afgekomen was, nagezet, en in Gang Crone gevat. De inlandsche politie was wel aanwezig, maar verleende geen assistentie.

Gelukkig, zegt de berichtgever in de *Pemberita Betawi* van 26 November 1910 no. 350, verzette de dader zich niet bij de inhechtenisname, hoewel hij met een scherp snijwapen gewapend was.

Men verdiept zich in allerlei gissingen omtrent de motieven tot de handelwijze van dezen dader, die als een gegoed persoon bekend stond.

Gila hormat. Men schreef aan het Soer. Hdbl.:

Onder bovenstaand hoofd komt in het jongste nummer van de *Pewarta S. S.* een scherp artikel voor over de verhouding tusschen het lagere Europeesch personeel der S.S. en het inlandsch personeel.

De schrijver, vermoedelijk een Inlandsch haltechef, wijst kortweg de machinisten, (de Europeesche wel te verstaan) aan als degenen, die den onregelmatigen loop van de door hen gereden treinen op hun geweten hebben. Over zijn eigen bangsa heeft hij het natuurlijk niet. De inlandsche zijn, volgens hem, je ideale machinisten.

Als een Inlandsche e.s. een Europeeschen machinist vraagt te rangeeren, dan vertikt hij het dikwijls. Mocht de blanda er een enkele maal toch toe overgaan, dan gaat een stortvloed van verwenschingen aan het adres van den e.s. de rangeermanoeuvres vooraf, zoodat heel wat tijd verloren gaat en de trein te laat vertrekt.

Een Europeesche machinist heeft, volgens schrijver, de loffelijke gewoonte, harder te rijden, dan wettelijk geoorloofd is. Gevolg. veel te vroeg aankomen van den trein op een halte. De e.s., die zoo'n trein aanhoudt, tot de officieele vertrektijd zal zijn aangebroken, krijgt het onmiddellijk met den machinist te kwaad. Als de e.s. zich beroept op de bepalingen, dan wordt de blanda, nog dollar van drift.

Waar zit hem nu de „gila hormat” in? Eenvoudig deze, dat de e.s. hem zijn excuses moeten aanbieden wegens koerang-adjar. Nu nog mooier, zegt de schrijver, de e.s. als gezaghebber en superieur van den machinist heeft ook révérences te maken tegen hem, die zijn gal staat uit te braken.

Verder heeft de schrijver het over eenige van de controleurs der treinen, die bepaald gila hormat zijn.

Met een beroep op de bekende hormat-circulaire van den vorigen landvoogd, wenscht schrijver aan dien ongewenschten toestand een einde gemaakt te zien.

WAT DE CHINEES VERTELT.

Reis van Peking naar Taskend. Het onderwerp der aanschaffing van het opiumgebruik had steeds de aan-

PERZISCH IMPORTHUIS LA HAYE.

NOORDEINDE 11. — Téléphone 6008.

Maison la plus ancienne et la plus importante de cette ville, dont les tapis d'Orient, importés directement et garantis authentiques, forment l'Unique Spécialité à l'exclusion de toute imitation.

Réparation des Tapis.

MARTON KULCSAR.

PEEK & CLOPPENBURG

- Wagenstraat 12-14-16 -
Spuistraat 13 - DEN HAAG.
VERDER IN ALLE STEDEN.

□ HEEREN- en KINDERKLEEDING □
□ UITRUSTINGEN □
□ HOEDEN HEMDEN ONDERGOEDEREN

Bij beschaafde familie, klein gezin te HAARLEM, bestaat gelegenheid tot opname in den huiselijken kring van een of twee kinderen, met toezicht op studie.

Uitstekende Inrichtingen voor Onderwijs, mooie omstreken, en gezonde ligging.

Prima referenties. Brieven onder no. 15, Bureau dezes.

L E V E N S	EERSTE	O N G E V A L L E N
	ROTTERDAMSCH	
	ROTTERDAM,	
	Oudehavenkade No. 1, Plan C.	
	Hoofdvertegenwoordiging in Nederl.-Indië: De Heeren VAN HEUSDEN en MEES, Kali-Besar, Batavia.	
Zeer vrijgeevige Polisvoorwaarden.		
VERZEKERING.		

PIERRE SCHREINER

- ZOUTMANSTRAAT 18-20-22 -

TELEFOON 1864 — DEN HAAG

-:- AMEUBLEMENTEN. -:-

Nieuw Loterijspel f 0.75
Vragen en Antwoordspel „ 0.60
Hollandsch Namen-quartet „ 0.90
De bekende Besique-spelen in roode étuis, met duidelijke Hollandsche verklaring:
2 pers. f 1.00, 3 pers. f 1.50, 4 pers. f 1.80.
Een nieuw Patience-spel met kaarten voor 1-4 personen in étui f 1.40.
ALOM TE BEKOMEN.
Uitgever J. J. SLEIJSER, LEIDEN.

ONTWAKING

ALGEMEEN MAANDSCHRIFT VOOR LETTEREN,
KUNST, SOCIOLOGIE EN WETENSCHAP.

ONDER REDACTIE VAN:

GEORGES EEKHOUD, JACQUES MESNIL, LOD.
BAECKELMANS, ARY DELEN, WILLEM GIJSSELS
:- OSCAR SIX, GUSTAAF VERMEERSCH. :-

BESTUURDER: SEGHER RABAUW.

Uitgave van: „t Kersouwken” te Antwerpen.

Administr. voor Holland: Overtoom 442, Amsterdam.

Prijs per jaargang van 12 afleveringen f 3.—.

Losse afleveringen f 0.30.

PROSPECTUS en PROEFNUMMERS op aanvraag GRATIS.

dacht van het bestuur der provincie Sin-Kiang, en hoewel de omstandigheden, waaronder die afschaffing plaats vond, moeilijker waren dan in eenige andere provincie, zoo zijn de uitkomsten daar toch niet minder gunstig geweest.

Men heeft die resultaten verkregen door het uitvoeren van strenge strafbepalingen op de overtredingen van de verbodsbepalingen en door eene ijverige en consequente toepassing daarvan.

Zij bijvoorbeeld, die, niettegenstaande het verbod toch papaver planten, werden gestraft met 6 maanden gevangenis, terwijl de tuinen in beslag werden genomen. De man, die toestond dat zijne echtgenote het heulsap gebruikte, werd eveneens gestraft en alle rookgereedschappen vernietigd.

Opiumverkoopers werden aan den lijve gestraft, met verbeurdverklaring van den aanwezigen voorraad, vergezeld van eene geidboete, ten bedrage van vijftig maal de waarde van het aangetroffen opium. De smokkelaars ontvingen dezelfde straf.

Nog niet lang geleden werden, wegens het gebruik maken van opium, een 7-tal bestuurshoofden uit hun ambt ontzet. *)

Die strenge strafbepalingen zullen zeker hune goede uitwerking niet hebben gemist, doch hebben toch nog niet een einde kunnen maken aan het opiumgebruik; nog zijn papaveraanplantingen aanwezig.

Intusschen kan niet worden ontkend, dat bij het Provinciaal Bestuur de oprechte bedoeling voor zit om aan de bevelen des Keizers kracht bij te zetten.

In het afgelopen jaar was het opium reeds gestegen tot een prijs van tachtig langtji per ons gewicht; thans is hij reeds zoodanig, dat voor de hoeveelheid, waarvoor men vroeger 1 cent betaalde, nu 40 cent moet worden besteed.

Een dergelijke prijs gaat reeds boven de financiële kracht van de bemiddelde opiumrookers, hoeveel te meer dus van de minder gegoeden en het laat zich dan ook wel aanzien, dat, onder die omstandigheden, velen de gewoonte van het opiumrooken zullen moeten opgeven.

Van de grens der provincie Kansu tot aan Urumchi zag de correspondent-schrijver geen enkele opiumrooker, terwijl onderweg evenmin een opiumverkoopplaats werd aangetroffen.

Destijds zijn er, naar aanleiding van het uitgevaardigde verbod om papaver te planten, rustverstoringen geweest in één der districten in de nabijheid van Ku-Cheng, hetgeen voor de papaverplanters dit succes heeft gehad, dat de aanplant werd toegestaan, doch hierin zal het bestuur thans verandering brengen en wil het kosteloos zaadpadi verstrekken aan hen, die door de verbodsbepalingen schade lijden. De Gouverneur van Sin-Kiang wordt bij de uitoefening zijner bestuurstaak bijgestaan door twee bekwaame hoofdambtenaren, n.l. door een Directeur van Financiën en door een Rechter.

Deze is de heer Jung Pei, van den Boanstam en behoorende tot de Jong-Chineesche Partij;

*) De Redactie van de „Ho Po“ voegt in haar nummer van 23 November 1910 no. 395 hieraan een woord van lof toe en vraagt wanneer dergelijke nuttige strafbepalingen door het Ned.-Indisch bestuur in het leven zullen worden geroepen.

FEUILLETON.

Het einde van Hi-ho's strijd.

Naar E. HELJCK in de *Rundschau*.

III.

In de onmiddellijke nabijheid van Hi-an woonde in een fraai landhuis een beroemd geleerde. Hi-ho had zich reeds lang voorgenomen dezen wijzen man om raad te vragen. Hij ging nu naar hem toe, en werd onmiddellijk bij hem toegelaten. Door den bamboemuur heen had hij gezien, dat de geleerde alleen in zijn kamer was. Deze deed de schuifdeur open en noodigde Hi-ho uit hem alles bekend te maken, wat hem op het hart lag. De geleerde man zag hem ernstig aan en zeide, toen hij hem ten einde toe aangehoord had:

„Ge hebt gelijk, dat hier een soort jaloerschheid in 't spel is, doch het is levens een complex van gevoelsverschijnselen, die in 's menschen gemoed opkomen. Dit is een soort van jaloerschheid die dreigt chronisch te worden, en de behandeling daarvan moet uiterst voorzichtig geschieden. In de eerste plaats moet ten strengste alles vermeden worden, waardoor het kwaad is ontstaan. Onthoud dit vooral.”

Na deze woorden keerde de geleerde man weder tot zijne boeken terug en Hi-ho begreep wel dat hij nu heen moest gaan. In der haast vroeg hij nog:

„Hoe zou ik nu het best beginnen?”

gene is de heer Wang-Shu-nan, afkomstig uit de provincie Chili.

Laatstgenoemde is thans bezig een geschiedkundig werk te schrijven over de provincie, zoomede over de vroegere bewoners, hun levensbestaan en de vroegere zeden en gewoonten. Het grootste gedeelte van dit werk is reeds ter perse.

Het wordt gedrukt en uitgegeven op en door de Provinciale Drakkerij, en belooft een groot en nuttig standaardwerk te worden, dat zeker de belangstelling zal opwekken van allen, die iets meer willen weten van land en volk van Midden-Azië.

De heer Wang-Shu-nan heeft zich vroeger reeds als een verdienstelijke schrijver doen kennen. O. a. is van zijne hand een werk over de geschiedenis der Europeesche Oorlogen en nog een klein boek over de volkstoestanden in Europa.

Een Europeaan, door den Minister der Posten te Peking aangesteld, staat aan het hoofd van het Postkantoor. Men stelt zich voor in den loop van het volgende jaar de brieven en pakketten met hulp van postpaarden te verzenden naar alle plaatsen in de provincie, die aan de hoofdwegen zijn gelegen.

Op dit oogenblik bestaan er twee postverbindingen: n.l. van Chia-tu-Kuan, nabij den grooten muur gelegen, tot aan Urumchi, welke 1033 mijl lang is en door de post in negen dagen en zes uur wordt afgelegd en van Urumchi naar Chuguchat, ook wel Tarbagatai geheeten, waarvan de afstand 543 mijl bedraagt en waarvoor de post vier dagen en achtien uur noodig heeft. Deze regeling die kostbaar is en in de praktijk moeilijkheden oplevert, zal door een nieuwe worden vervangen.

In de provincie Sin-Kiang wordt voor het brievenvervoer een tweemaal hogere prijs verlangd dan in de andere provinciën. Toch kan men dezen prijs niet hoog en te duur noemen; het postvervoer in China is het billijkste van de geheele wereld.

De handelshaven te Makassar. — Aan de Djawa Tengah van 19 November j.l., no. 262, wordt het navolgende ontleend:

Dank zij de belangrijke bemoeiingen van de heeren Kraus en De Jongh, zijn voor het jaar 1911 aanzienlijke sommen op de Indische begroting gebracht, in het belang van de verbetering der havens te Semarang, Soerabaja en Makassar.

Dit feit is door den handel op laatstgemelde plaats met bijzondere vreugde begroet en mag zeer zeker een groote voldoening heeten voor de Handelsvereniging daar ter plaatse, die zich ten deze zooveel moeite heeft gegeven en herhaaldelijk op de verbetering der havens heeft aangedrongen.

Makassar is thans een bloeiende handelshaven en dankt dit hoofdzakelijk aan hare gunstige ligging. Evenals Singapore is zij een doorvoerhaven, die de voor de Europeesche markt bestemde producten overneemt, welke uit de zoogenaamde Groote-Oost en Australië, met grootere en kleinere Stoomschepen, waaronder vooral die van de Kon. Paketvaartmij, worden aangebracht.

Zooals bekend is, doet de Java—Australië lijn Makassar aan, terwijl de Java—China—Japan lijn, een deel dier lading overneemt.

„Ik wensch niet, dat men mij in de rede valt”, antwoordde de wijze op strengen toon. Ik herhaal: „Wij geleerden houden zulk een geval, als gij mij beschreeft voor een uitvloei van vrouwelijke jaloerschheid en wel van een bijzonder soort, dat zich tegen een mannelijk persoon, in dit geval den wet-tigen echtgenoot, richt. Het wordt beschouwd als een secundair verschijnsel daarvan, dat men in het dagelijksch leven „liefde” noemt.

Na deze uitspraak leed 't geen twijfel meer, of Hi-ho moest nu vertrekken. Toen hij opstond hoorde hij den geleerde nog binnensmonds mompelen: „De menschen zijn toch dwaas, zij houden zich alleen met bijzaken bezig. Men vindt slechts zelden daarop een uitzondering.”

Hi-ho maakte den geleerde zijn verontschuldiging dat hij hem gestoord had en bedankte hem hartelijk. Zoodra hij weder tehuis was, besloot hij hem het eenige voorwerp van waarde, dat hij bezat, ten geschenke te geven. Dit was een kistje van massief zilver, een erfstuk van zijn overgrootvader. Het kostte hem moeite daarvan afstand te doen, maar hij had niets anders om aan te bieden.

Terwijl hij dit wegbracht, maakte Li-tsie zich opnieuw angstig, dat haar sombere voorvoelens verwezenlijkt zouden worden. Zij was in wanhoop te bed gaan liggen en al schreiende in slaap gevallen.

Toen Hi-ho terugkwam, zag hij duidelijk in, dat hij niet in staat was zich de woorden van den wijzen man ten nutte te maken en besefte, dat hij alles zou bederven, indien hij ronduit hierover met Li-tsie sprak. Alle liefde en geluk scheen nu voor

P. ABRAHAMSON,

HOFJUWELIER,

VEENESTRAAT 27. SPUISTRAAT 56/58. PRINSESTRAAT 34.
Tel. 2515. Tel. 40. Tel. 2823.

DEN HAAG.

INKOOP tot de hoogste waarde van INDISCHE BRILLANTEN, DIAMANTEN, GOUD, ZILVER en PLATINA. TAXATEUR.

Vestigt U in NIJMEGEN!

Voor inlichtingen wende men zich aan het SECRETARIAAT VOOR

NIJMEGEN VOORUIT!

M. CROMMELIN, Voorzitter.
ALOYS B. JANSEN, Secretaris.

Vioolles.

Eene jonge dame wensch **VIOLLES** te geven aan eerstbeginnenden.

Franco brieven onder No. 1203 adres Boekh. G. A. KOTTMANN, Valeriusstraat 61, Den Haag.

GEMEUBILEERD BOVENHUIS

in Duinoord (Den Haag) te huur. Zeer geschikt voor Indische familie met verlof.

Huurprijs billijk. Direct te aanvaarden.

Te bevragen bij de Wed. P. VAN KUYK, Tasmanstraat 174, Den Haag.

MEERTENS & VAN HENGEL,

PIET HEINPLEIN 1,

(Halte lijnen 2, 3 en 5). Tel. No. 3218. 's-GRAVENHAGE.

Passage-Bureau. Bespreking voor Passages voor de verschillende Stoomvaartlijnen naar Indië, Amerika, enz.

Inlichtingen worden gratis verstrekt. Belasten zich met Assurantie en Commissies.

Vertegenwoordigers van het Bureau voor Handel en Reisverkeer Nederlandsch-Indië.

Hoofdkantoor Batavia **KONINGSPLEIN** Voor Hotels en Pensions, gelegenheid tot het sluiten van overeenkomsten voor het logeeren van uit Ned.-Indië komenden. Idem Kostkinderen.

NIUW! ACTUEEL!

DE GROOTE ILLUSIE

DOOR NORMAN ANGELL

GEAUTORISEERDE UITGAVE VERTAALD ONDER TOEZICHT VAN DR. L. A. J. BURGERSDIJK JR.

Dit hoogst belangrijke werk vindt zijn oorsprong in een brochure, die het vorig jaar in Engeland het licht zag onder den titel:

„EUROPE'S OPTICAL ILLUSION”.

De belangstelling die deze brochure in Engeland wekte en de aard der besprekingen die zij in het leven riep, had tot resultaat, dat de schrijver het onderwerp nu veel ruimer en breder behandelde en daardoor een juist denkbeeld geeft hoe de kansen voor een oorlog tot een minimum gereduceerd worden.

Het is te verwachten, dat er eene meer dan groote belangstelling voor dit boek zal zijn, daar waar in de laatste jaren zooveel worden bezighouden door de gedachte

OORLOG OF VREDE.

Voor allen die in dit onderwerp belangstellen zal dit wel bestudeerd vraagstuk een goed inzicht geven van den tegenwoordigen toestand der grootmogendheden onderling.

Prijs ingenaaid f 1.90.

Uitgave van A. W. SIJTHOFF'S UITGEVERS-MIJ., Leiden.

De reden, dat de haven te Makassar in belang- rijkheid nog niet gelijk staat met Singapore is. o.m. ook daarin gelegen, dat hier de ligruimte voor de schepen veel grooter is en dat de kosten voor den handel te Singapore belangrijk minder zijn, wanneer men de producten daar kan verkoopen.

De aanstaande havenverbetering te Makassar, zal echter ook in dien toestand wel weer verbetering brengen. Tot heden werden de handelsproducten van de Oostkust van Borneo, in voldoening aan de door den handel te Singapore verstrekte voorschotten, steeds delwaarts verscheept. Het ligt nu evenwel in de bedoeling van de Nederlandsche en Deutsche firma's te Makassar — Engelsche handelsfirma's zijn er weinig — om, eveneens door verstrekking van voorschotten, te beproeven, het handelsvervoer van de Oostkust van Borneo over Makassar te leiden. Jammer was het echter, zegt het blad, dat op de terzake gehouden vergadering het Chineesche handelsselement ontbrak; hoogstwaarschijnlijk om dat diens belangen door den gedachten maatregel zullen worden geschaad.

Volgens de berichten zal ter hoofdplaats Makas- ser een Inspecteur der In- en Uitvoerrechten en ac- cijnzen worden geplaatst, terwijl het zich laat aan- zien, dat de Ontvanger der Recherche zich dan niet meer direct zal verhouden tot den Hoofdinspecteur. Deze is gevestigd te Batavia en overladen met werk- zaamheden en kan dus onmogelijk de vele klachten welke binnenkomen, spoedig afdoen. Voortaan zal dan elk geschil tusschen Handel en Recherche plaat- selijk worden behandeld, een maatregel, die zekerlijk de ontwikkeling van Makassar's handel zal bevor- deren.

Van Vreemde Koloniën.

Europeesche vrouwen gevraagd. — Uit vele ko- loniën komt de vraag om Europeesche vrouwen, en daar in menig land van ons werelddeel het zwakke geslacht in aantal het sterkste is, kan een ruilver- keer misschien ginds en hier een verbroken even- wicht herstellen.

Voor Canada zijn duizenden vrouwen noodig. Om in de behoefte te voorzien, worden, naar wij ver- meld vinden, jonge meisjes in Engeland aangespoord er heen te gaan. Die er gehoor aan geven worden door de eigenaars van de goed rendeende, maar vaak eenzaam liggende, landerijen hartelijk verwel- komd, en hebben weldra keuze te doen tusschen eenige aanzokers om haar hand.

Naar Zuid-Afrika zijn, na den oorlog, mede vele vrouwen gegaan, die weldra een plaats als meeste- res vonden van een ordelijk huisgezin, en zoo veel bijdroegen tot verrijking van de zeden, die er wel wat te ruw waren. Intusschen blijkt daar thans een gevaar te dreigen, doordien de donkergekleurde Kaf- ters begeerlijke blikken slaan op de blanke vrou- wen, die zich, wanneer de man van huis is hierbij niet behagelijk gevoelen. Als de beste oplossing wordt aangegeven, dat de zwarte mannelijke bedienden door vrouwelijke, liefst Europeesche, vervangen konden worden, en zoo wordt dan ook hier gevraagd om

hem verloren te zijn en het bedroevendst daarbij was dat hij niet wist, hoe hij anders had moeten han- delen.

Opeens herinnerde hij zich een zuster zijns va- ders, aan wie de familie in moeilijke gevallen altijd om raad vroeg. Zij heette Schawa en woonde ver- scheidene dagreizen van daar. In de buurt van deze vrouw bevond zich ook het graf van Hi-ho's va- der, en hij had al lang verzuimd daar heen te gaan. Zijn groote liefde voor zijn vrouw had hem zijn kinderlijke plichten, waarvan toch een der voornaam- ste is zorg te dragen voor het graf der ouders, doen vergeten. Op een sierlijk vel papier schreef Hi-ho nu dadelijk aan Li-tsie, dat hij het niet lan- ger wilde uitstellen het graf van zijn vader te be- zoeken. Hij schaamde zich echter, daar hij thans voor het eerst iets voor haar verborgen hield. Hij voegde er nog de hartelijkste groeten aan toe, en ging daarop doodstil de deur uit.

Zoodra Hi-ho bij Schawa was aangekomen was, ver- telde hij haar alles openharig, waarop zij zeide:

„De jaloerschheid is een dochter, die veel tranen weeg brengt, maar zij is van goeden huize, liefde en deugd zijn haar ouders.”

Daarop vroeg zij Hi-ho naar den gezondheids- toestand van Li-tsie en nog veel meer.

De eerlijke jonge man biechte alles getrouw en was verbaasd over hare wijsheid; hij kreeg het volste vertrouwen in haar vernuft.

Schawa vervolgde: „als het water al te sterk stroomt, spoelt het de brug weg, maar als het nog hooger komt en overde brug heen stroomt, blijft deze staan. Wat leert men daaruit?”

meer blanke vrouwen. Of dit het gesignaleerde ge- vaar inderdaad verminderen zou? Wel zal het kun- nen medewerken om het nadeel te beperken, waar- over Duitsch Z.-W. Afrika klaagt.

Hier toch ziet 't bestuur met spijt het aantal der kleurlingen, van gemengd ras, toenemen. De Kolo- niale Compagnie beproeft het euvel te bestrijden door de immigratie van Deutsche vrouwen in de hand te werken. Om de ambtenaren aan te moedigen land- genooten te huwen, zal de maatschappij voortaan de kosten voor de reis en het vervoer van bagage en meubelen vergoeden voor vrouwen, die naar de koloniën komen om er met een ambtenaar in het huwelijk te treden.

Geheel in denzelfden geest luidt een voor de Brit- sche koloniën genomen besluit, al heeft dit nog een andere bedoeling. Niettegenstaande aan de militairen beneden den rang van officier, bepaalde voordeelen verzekerd zijn bij een langer voortdurend verblijf in de koloniën, zag men velen na een zekeren tijd die voordeelen prijs geven, omdat zij een vrouw wenschen te zoeken in Engeland. Dit geregeld terugke- rend verschijnsel deed krijgers verloren gaan, op wier behoud het legerbestuur prijs zou hebben ge- steld. Om hierin te voorzien is een bepaling uitge- vaardigd, waardoor aan de verloofden van militai- ren, die naar de koloniën willen gaan om te trou- wen, kosteloos overtocht wordt gegeven.

In Frankrijk heeft men op dit vraagstuk blijk- baar een heel andere kijk, daar wordt zelfs de over- tocht van de vrouwen van reeds gehuwde soldaten en onderofficieren verboden.

Er valt voor andere koloniale mogendheden ten deze van ons misschien nog wel wat te leeren, n.l. het vergemakkelijken van de huwelijken met de handschoen; omgekeerd verdient hetgeen hier ge- zegd is over 'taanmoedigen van huwelijken van militairen in het Britsche kolonia e leger nadere stu- die van ons legerbestuur in Indië.

BRITSCH KOLONIËN.

De koning herdacht in de rede, waarmede hij het parlement heeft geopend, de geestdrift, door alle klassen in ieder gedeelte van Zuid-Afrika betoond bij het bezoek van den hertog van Connaught; hij sprak van het voornemen om zelf nogmaals een be- zoek aan Indië te brengen. Met Japan wordt over- leg gepleegd over een nieuw handelsverdrag.

Groote agitatie blijft in de Engelsehe en Ameri- kaansche politieke wereld heerschen over de betee- kenis, die, in verre toekomst, beoogd wordt, of al- thans voort kan vloeien uit het handelsverdrag der Vereenigde Staten van Noord-Amerika met Canada. Canada vrij van Brittannië; Canada geannexeerd bij de Vereenigde Staten; daarover laat de phantasie haar spel gaan.

Wij voor ons zouden gelooven, dat de groei der wereldgeschiedenis, zooals die zich nu ontwikkelt, in de toekomst aan Canada een zelfstandige plaats in de rij der mogendheden aanwijst, en dat Gr.-Brittan- nië dit ook wel zal inzien. De thans aanhangige wederkeerigheidstarieven voor N.-Amer. en Canada kunnen ook weer in die richting wijzen; maar in

Daarna maakte zij een maaltijd gereed van boon- en rijst.

Hi-ho keek, in gedachten verdiept, naar de pa- pieren lantarens, die aan de zoldering hingen, zoo- lang, totdat Scha-wa hem aan tafel noodigde. Na het eten gaf zij hem een kom thee, maar als men weemoedig gestemd is, smaakt de thee bitter.

„Het geneesmiddel voor u”, zei daarop de oude vrouw, „is nog veel bitterder dan deze thee. Ge zult het misschien niet willen innemen.”

„Er blijft mij wel niets anders over”, antwoord- de hij.

„Goed”, hernam de vrouw, „luister dan. Ge moet dadelijk van hier gaan naar de een of andere groote stad, en naar je vrouw niet meer omzien.”

Deze woorden troffen Hi-ho als een donderslag, doch hij beheerschte zich en zwoeg.

Vóórdat de maan vijf malen vol is geweest, moogt ge niet naar huis terugkeeren. Ge moogt ook geen tijding naar haar zenden. In uwe plaats zal er spoedig een ander in Li-tsie's woning ko- men, die je helper en je vijand tegelijk zal zijn. Ge moet dit alles doormaken, mijn beste Hi-ho. Overigens kan ik je nog zeggen, dat ik, die mij somtijds zeer eenzaam gevoel, van plan ben, je vrouw eens te gaan onzoeken, zoodat je gerust kunt zijn, dat zij goed verzorgd zal worden.

Hi-ho was nog steeds verplet over hetgeen de oude tante van hem eischte, doch toen zij hare woorden met beslistheid herhaalde, besloot hij den raad op te volgen en te vertrekken.

(Wordt vervolgd).

W. POPPINK, :-: :-: TELEFOON No. 4485.
 Prins Hendrikstraat 141-143, Den Haag.
 Geheel gepantserde Hutkoffers. Voor het bagageruim, 100 cM. lang, 50 cM. breed, 50 cM. hoog, m. bak f 12.50. Voor de hut 100 cM. lang, 50 cM. breed, 36 cM. hoog, m. bak f 11.50. Voor de hutten der nieuwe booten 100 cM. lang, 50 cM. breed, 40 cM. hoog m. bak f 12.—

TE KOOP een Buitenhuis, met grooten tuin en vruchtboomen, op een der schoonste punten van UBBERGEN, aan de eerste halte van NIJMEGEN der Stoomtram, welke in 1912 veranderd wordt in electriche tram Nijmegen—richting Cleef. Zoo noodig ook geheel gemeubileerd te huur. Brieven onder letter C. V., Vondelstraat 51, te NIJMEGEN.

N.V. THEOSOFISCHE UITGEVERS-MAATSCHAPPIJ
 AMSTELDIJK 79 AMSTERDAM

THEOSOPHIA Theosofisch Maandblad onder redactie van Dr. J. W. BOISSEVAIN en E. WINDUST. - 19e Jaargang
 Per jaargang van 12 afl. fr. p. p. binnenland f 5.—
 Losse afleveringen " " " " " 0.70

NIEUW VERSCHENEN WERKEN:

Dr. R. STEINER, Het Occultisme in korte trekken ing. f 2.75
 D. VAN HINLOOPEN LABBERTON, Bhagavad-Gita transcriptie (Sanskrit-tekst) 1.50
 A. BESANT, De opvoeding in het Licht der Theosofie 0.15
 Dr. R. STEINER, De opvoeding van het Kind 0.50
 ALAN LEO, Astrologie voor iedereen 0.75
 A. E. THIERENS, Leerboek der Astrologie I 5.—

— Verkrijgbaar bij alle solide Boekhandelaren. —

RIPPEN
 PIANOHANDEL
 PIET HEINSTRAT 42
 ELANDSTR. 17 TEL. 4683
 VERHUREN STEMMEN

VACANT

OPRUIMING.
J. JANSEN,
 KEPPLERSTRAAT 115.
 bij de Regentesselaan.
 Telefoon No. 2723.

Karpetten.
 Linoleums.
 Tafelkleeden.
 Linnen loopers.
 Matten.
 Zeilen.
 Vitrages.
 Wollen loopers.
 Divandekken.

2e hands MEUBELN.
 Magazijn geopend 's m. 8—'s av. 10 uur.
In- en Verkoop
 van geheele en gedeelten van INBOEDEL.
 Behangerij, Stoffeerdery en Beddenmakerij.

en op zichzelf hebben zij geen bedoeling, die daarmede in verband staat. De Canadeezen hebben duidelijk getoond, aan hun buitenlandse handel groote uitbreiding te willen geven, hierin ondervinden zij van de bestaande regelingen met en door Engeland, moeilijkheden, bovendien zijn ook Canadeesche havens 's winters door ijs voor het wereldverkeer gesloten en moet daarom een onbelemmerde aan- en afvoer door N.-Amer. gezocht en verzekerd worden. Dit is de strekking van het verdrag.

Alle Kaapsche bladen, door de laatste mail aangebracht, zijn vol loftuitingen over het bezoek door H. Ms. Zeven Provinciën aan Kaapstad gebracht.

Te Klerksdorp in Transvaal is op 75-jarigen leeftijd generaal Piet Cronjé overleden. Door zijn succes in den vrijheidsoorlog van 1880—81 en door het doen mislukken van den inval der Jameson-bende in 1896, in hooge vereering bij de Boeren, leek hij ook in den Z.-Afrikaanschen oorlog eerst den ouden roem op te zullen houden bij Mafeking. Maar later werd hij door weinig tactvol ageeren met het overschot van zijn leger krijgsgevangen gemaakt. Dit opend lord Roberts den weg naar Bloemfontijn: het voorspel van de groote débaclé der Boerenrepublieken. Cronjé werd naar St. Helena gebracht, waar hij tot het einde van den oorlog gebleven is.

Naar Transvaal teruggekeerd, speelde hij daar geen rol meer. Hij zou in vergetelheid geleefd hebben, had hij zich niet, eenige jaren geleden, laten verlokken deel te nemen aan vertoeningen in Amerika, die tooneelen uit den Boerenoorlog moesten weergeven.

De Deutsche kroonprins is te Calcutta luisterrijk ontvangen, bezocht Darjeeling, de verblijfplaats van den Dalai Lama van Tibet, en keert over Bombay naar Europa terug.

Het Indian office heeft een contract gesloten met de Marconi-maatschappij voor de oprichting van stations voor draadlooze telegraphie te Calcutta, Delhi, Allahabad en Simla. Aanvankelijk zijn zij voor militaire doeleinden bestemd en worden voor gouvernementdienst benut, maar zij vormen een begin van een verder strekkenden algemeenen dienst.

JAPAN-COREA.

De directeur van de Seiyukai, de heer Matsuda, heeft een reis door Corea gemaakt, in zijn verslag komt o.a. het volgende voor betreffende het bestuur der Japanners na de inlijving.

Coreanen en Japanners worden er volgens een streng militair regime behandeld. Vrijheid van pers en van gedachte bestaan feitelijk niet. Kritiek op het bestuur kan niet aangewezen worden, omdat zij in geenerlei vorm wordt geoorloofd, wie er een poging toe waagt ziet zijn blad opgeheven of wordt zelf verbannen.

Zelfs de dagbladen, die uit Japan komen, zijn aan een strenge censuur onderworpen.

Vrijheid van verblijf is evenmin verzekerd als vrijheid van eigendom. De burgerlijke rechten, die de Japanners in hun eigen land genieten, worden hier willekeurig met voeten getreden.

Terstond na de inlijving is de Grondwet afgekondigd, maar voor de toepassing wordt haar waarde tot nul teruggebracht. Of de bronnen van welvaart, die Corea kan bieden, tot hun recht zullen komen, dit hangt in hoofdzaak hiervan af, of de Japanners er heen immigreren, om dit te verkrijgen zal de regering echter een meer vrijzinnige politiek moeten aannemen en meer vrijheden aan het volk moeten verleenen.

FRANSCH KOLONIËN.

Nadat de overste Mangin het denkbeeld had ontwikkeld om ook buiten Senegambië een korps van negersoldaten te vormen, heeft Algiers zijn bataljon van 800 zwarten gekregen. Reeds is de vorming van een tweede korps in wording. Men is over de tot nu toe verkregen uitkomsten zeer voldaan. Volgens overste Mangin zal het geen moeite kosten in West-Afrika desgewenscht 40000 geheel vrijwillig aan te werven soldaten te krijgen.

Het bestaande koloniale leger bevindt zich in Frankrijk in een scheeve verhouding tot het departement van koloniën. Alle administratieve uitgaven komen op het budget van dit ministerie, maar het heeft noch de leiding van —, noch het toezicht over —, noch de verantwoordelijkheid voor het leger. Deze blijven behooren aan het departement van oorlog in het moederland.

Meermalen is op een verandering van dezen toestand aangedrongen. De vorming van negertroepen kan een eerste schrede zijn om een militaire macht

rechtstreeks ter beschikking van het ministerie van koloniën te stellen.

Réunion is door een cyclon, die 2½ dag aanhield, geteisterd. De aangebrachte schade moet schrikbarend zijn.

President Faillières zal in April een reis van een tiental dagen door Tunis maken.

MAROKKO.

De Spaansche ministerraad heeft de noodige credieten goedgekeurd om de havenwerken te voltooiën van Mélilla, Ceuta, Algésiras en Vigo.

Generaal Aldave, gouverneur van Mélilla, organiseert een bataljon inlandsche politie voor de Rif, waarbij verdienstelijke onderofficieren als officier kunnen overgaan. Behalve de meest uitgebreide dienst van politie in de steden en over het geheele Sp. gebied, zal het ook tot taak hebben, de bewoners van de Rif, die nog niet in onderwerping zijn gekomen, te beletten hun velden te bebouwen.

INGEZONDEN.

Boeren Krijgsgevangenen.

Omtrent het in het vorig nummer uit de N. R. Cour. overgenomen bericht van aanwezigheid van eenige honderden boeren krijgsgevangenen op de Bermuda-eilanden, stelde ik op de Alg. Verg. der Afd. Amsterdam op 1 Febr. de vraag: of deze zaak niet door het Bestuur van Oost en West ter harte kon genomen worden? Wel begreep ik, dat dit niet rechtstreeks tot het doel onzer Vereeniging behoort, doch zou het Bestuur wellicht de Regeering kunnen voorstellen die stoere kerels, die liever een ellendig bestaan leiden dan trouw aan Engeland te zweren, b.v. naar Suriname over te voeren als vrije arbeiders. De bezwaren tegen dit idee, door den Voorzitter genit, n.l. dat de Transv. Boeren niet tegen het klimaat bestand zijn, dat zij ook niet aan bepaalden arbeid gewoon zijn, enz., zouden toch wel op een of andere wijze te ondervangen zijn. Ik vermoed, dat die Boeren tot alles in staat zouden zijn en ook er toe bereid, liever dan langer onder de door hen gehate natie te moeten verblijven. En in West-Indië is allicht wel een streek, waar zij zouden kunnen acclimatiseeren.

Amsterdam, 10 Febr.

J. CREMER.

Oost- en West-Indisch Literatuur-overzicht.

Door omstandigheden zijn wij genoodzaakt, ditmaal ons overzicht hoofdzakelijk te doen bestaan uit een eenvoudige opgave van den inhoud der geraadpleegde tijdschriften enz.

Tijdschr. Bataviaasch Gen. van K. en W.

Inhoud van Deel 52 (afl. 3—6). Toradjasche vertellingen (vervolg), door N. Adriani. — De munten van Nederl.-Indië, door J. P. Moquette (met platen). — De Heiligen van Java. I, de maqam van Sjah Abdoelmoehji, door Dr. D. A. Rinkes (met platen). — Bantensch folklore, door C. M. Pleyte (vervolg). — Bij de afbeelding van het graf van Malik Ibrahim te Gresik. — Lijst van verbeteringen in de Toradjasche vertellingen.

Verhandelingen van het Bat. Gen. van K. en W.

Het 3e stuk van Deel 58 bevat: De legende van Loetoeng Kasaroeng. Een gewijde sage uit Tjirebon, door C. M. Pleyte.

Mededeelingen van het Ned. Zending-Genootschap.

Inhoud van Deel 54, 4e stuk: De weg van Bada naar Napoe (Midden-Celebes), door P. ten Kate (met kaartje). — Kleine bijdragen, betreffende het godsdienstig en intellectueel leven des Javaans, door C. Poensen. — Over de vertaling van eenige woorden en uitdrukkingen in de Tobeloreesche taal, door A. Huetling. — Verslag van onze bezoeken aan de verschillende gemeenten tot het ressort Segaran behoorend, door S. Luinenburg.

Boschbouwkundig Tijdschrift Tectona.

Met ingang van 1911 wordt deze belangrijke uitgave der Vereeniging van ambtenaren bij het boschwezen in Nederl.-Indië maandelijks uitgegeven. (De vorige deelen verschenen in twee-maandelijksche afleveringen).

No. 1 van den nieuwen jaargang bevat: Een en ander aangaande de kunstmatige en spontane reboisaties in de residentie Kedoe, door Altona. — Een cursus voor boschopzieners, door A. te Wechel. —

HOTEL VAN ZEBEN - CAFÉ-RESTAURANT,
Wagenstraat 44, TEL. 411. DEN HAAG.

LOGIES met ONTBIJT vanaf f1.50, PLAT DU JOUR van 12-2 uur à f0.50, DINERS vanaf f0.80 en hooger van 4½-7½ uur. Restaurant à la Carte gedurende den geheelen dag.

Aanbevelend, v. ZEBEN.

Magazijn van HEERENHOEDEN en PELTERIJEN.
EDUARD PELGER,

PRINSESTRAAT 35, - 's-GRAVENHAGE.
— TELEPHOON 3902. —

A. SCHARENBERG,
HOFLEVERANCIER.

NIEUWZILVER- EN NIKKELWERKEN
HUISHOUDELIJK LUXE

TELEPH. INTERC. 2443.

HOOGSTRAAT 15, - 's-GRAVENHAGE.

NEDERLANDSCHE VEGETARIËRSBOND.

Secretariaat, Brochurenhandel en Vegetarisch Bureau:

HEEMRAADSINGEL 217B :: ROTTERDAM,

waar alle inlichtingen over Vegetarisme, den Bond en zijn streven gaarne worden verstrekt en alle drukwerken te verkrijgen zijn.

LIJSTEN VAN BOEKEN GRATIS.

Leest het maandelijksch orgaan „VEGETARISCHE BODE“

onder redactie van FELIX ORTT; abonnementsprijs f2.— p. jaar.

Bekroond propagandageschrift, franco per post f0.06. — ORTT, Brieven over gezondheid, franco per post f0.12. — DR. ANNA KINGSFORD, Ware voeding, franco per post f0.80. — Vegetarisme een economische noodzakelijkheid, franco per post f0.94. —

KOOKBOEKEN franco per post f0.17 en f0.95.

Vraagt voedingsmiddelen gesteld onder toezicht van den Nederlandschen Vegetariërsbond. — Dit geeft afdoende waarborgen.

VERKOOPHUIS

GROOT HERTOGINNELAAN 103 DEN HAAG
Tramhalte lijn 3 :: VALERIUSSTRAAT.

Eenig adres voor hen die zich goed en voordeelig van nieuwe of TWEDEHANDS-MEUBELN willen voorzien.

DAGELIJKS (ook des Zondags) GEOPEND
van 10—4 uur.

AFFIRMATIE

(LIJNEN EENER LEVENSBESCHOUWING)

DOOR G. KAPTEIJN-MUIJSKEN.

PRIJS f 2.90. IN ELKEN BOEKHANDEL VERKRIJGBAAR.

„Een boek van karakter en van idealisme; een grondtrek er van is de oprechtheid. Het is een bezielend en geestrijk pleidooi voor de erkenning onzer geestelijke waarden, voor den geestelijken levensinhoud, waarvan het heil verwacht.“

Dr. J. D. BIERENS DE HAAN, in het „Tijdschrift voor Wijsbegeerte“ van Juni 1908.

„Een boek dat licht brengt... dat een wonder voor ons verrichtte, een aangrijpend boek. Van uit het hooge standpunt, dat de schrijver van „AFFIRMATIE“ ons aanwijst, zien we alle draden, die de menschen spinnen, om daarlangs het hoogste te bereiken, ten slotte uitloopen in één richting.“

MARGARETHA MEIJBOOM, in „De Vrouw“ van 25 Juli 1908.

„Het woord lag mij op de lippen: „Affirmatie, Affirmatie, ja, erkenning, bevestiging des levens. Goddank, het woord heeft geklonken: „Affirmatie“. Ik hoor het als een felle triomphante tegenspraak! Ik hoor het als een trompetstoot, ver klinkend in de serene kalme van een helderen dag.“

JOS. VAN VEEN, in „Recht door Zee“ van September 1908.

„Een enkele maal gebeurt het, dat er plotseling een mooi woord, een tekenende uitdrukking wordt gevonden, die een menigte verschijnselen, welke een gemeenschappelijk kenmerk bezitten, samen vat. Zoo heeft Mevr. KAPTEIJN-MUIJSKEN in een merkwaardig boek, waarop ik in verband met eenige andere werken terugkom, het woord „AFFIRMATIE“ gebruikt, daarmee een naam gevende aan het zichtbaar streven, om overal weer regels op te stellen voor ons leven en vaste vormen te vinden voor onze waardebepalingen... Er wordt gestreefd naar bevestiging en binding.“

R. CASIMIR, „De Ploeg“, Oktober 1908.

Uitgave van SCHELTEMA & HOLKEMA's Boekhandel te Amsterdam.

Tapproeven en resultaten in de Ficus cultuur Roban 1910 van het boschdistrict Pekalongan-Kendal, door v. R. — Kort verslag van de bijeenkomst van houtvesters met verlof in Nederland, ten doel hebbende: bespreking van art. 5 t/m. 7 van het Dienstreglement, en in verband daarmee de wenschelijkheid tot decentralisatie in den werkkring aan den Hoofdinspecteur, door van Deventer. — Hoeveelheid djatihout, uitgevoerd naar plaatsen buiten Ned.-Indië gedurende 1909. — Bosschen en klimaat. — Engelsche Caoutchoucwetgeving, door v. H. en v. G. — De bosschen van Australië, door t. O. — Het verslag van den dienst van het boschwezen over 1909, door F. W. S. — Mededeelingen betreffende de Vereeniging.

Indisch Militair Tijdschrift.

No. 1 van jaarg. 1911 bevat de volgende bijdragen: De groote cavaleriemanoevres in Noord-Brabant in 1910, door H. A. Kooij. — Het meten van afstanden ten behoeve van oorlogsdoeleinden, door C. F. van Gent. — Osteomalacie bij de legerpaarden en gebrek aan kalk in hun voedsel, door W. Groeneveld (vervolg). — Hoe moeten wij met modern geschut bij de bereden artillerie schieten? door F. L. M. Dessauvage (vervolg). — Het Nederland-sche reglement Mitrailleurs M. '08 (ontwerp), door S. Schilderman. — Semaphorestelsel of Morse-alphabet, door E. Sieburg. — Critiek over: „Iets over de organisatie van de Indische veldartillerie”, door F. L. M. Dessauvage. — Generaal Koerjopatkin's afscheid van het Mandjoerische leger en zijne „Memoiren”, door J. C. A. Bannink. — Van vreemde legers. Enz.

Een verklaring der opstootjes op Billiton.

In het jongste Nr. van De Ingenieur geeft de heer R. A. van Sandick eene levensbeschrijving van den oud-generaal-majoor der genie J. P. Ermeling, die thans 60 jaren in Indië vertoef, terwijl zijn verblijf aldaar slechts eenmaal door een tweejarig verlof in Holland, is afgebroken.

Na eene schitterende militaire loopbaan, trad Ermeling in 1879 op als vertegenwoordiger in Ned.-Indië van de Billiton-Maatschappij, welke functie hij tot 1902 bekleedde.

Met betrekking op de in de Billiton'sche mijnen werkende Chineesche koelie's geeft de heer Van Sandick, naast zijne uitweiding over de verdiensten van generaal Ermeling als vertegenwoordiger dier Maatschappij, een aantal bijzonderheden, welke wij geheel overnemen, omdat zij eene verklaring inhouden van de thans op Billiton heerschende onrust.

Zooals bekend is, wordt de mijnbouw gedreven, met behulp van Chineezzen, niet zoogenaamde peranakans, afstammelingen van de in Indië gevestigde Chineesche bevolking, maar onvervalschte, echte Chineezzen versch uit China aangekomen, meestal uit Zuid-China, en wel uit de Hakka-districten. Thans zijn er niet minder dan 15000. Ook de mijnhoofden zijn echte Chineezzen, die niet trouwen met Indisch-Chineesche of inlandsche meisjes, doch met echte Chineesche vrouwen. Zij beschouwen dan ook steeds China als het land, waar zij hun domicilie hebben.

Het kenmerkende van de Chineesche werkwijze op Billiton is het sterke noempang-verband. Een noempang is een werkploeg. Elke noempang is een organisch geheel, waarvan de leden deelhebbers zijn, die voor gemeenschappelijke rekening het mijnbedrijf uitoefenen. Onder een eigen, door hen zelf gekozen bestuur, dat tegenover de Billiton-Maatschappij verantwoordelijk en aansprakelijk blijft voor een goeden gang van zaken, genieten de noempangs in de regeling van hun werk een groote mate van vrijheid. Zij kunnen, op de wijze, die hun het aangenaamst is, voorzien in hun dagelijksche behoeften, waarvoor de grondstoffen hun door de Maatschappij tegen den marktprijs worden verstrekt. Elke noempang is een kleine republiek, welker leden, zoowel hoofdelijk als collectief, geïnteresseerd zijn in de resultaten der onderneming. Daar er uit verschillende Chineesche stammen, die zelf elkaars spreektaal niet verstaan, arbeiders worden geworven, wier eenige band is gemeenschappelijke godsdienst, gesymboliseerd in een gemeenschappelijk onderhoud van den Tepèkong of Chineeschen tempel, staan verschillende noempangs, door rassenhaat gedreven, wel eens niet vriendschappelijk tegenover elkaar en is er soms heel wat tact noodig, om plotseling uitbrekende belangenstrijd tusschen groepen van Chineezzen onderling te effenen.”

De Indische Gids,

Inhoud van de Februari-aflevering: Leopold II en de wording van den Congo-staat, door prof. dr. G. K. Anton. — Worden de Inlanders door ons onderwijs goede burgers van den staat? door dr. J. H. F. Kohlbrugge. — Java's weervermogen tegen

een buitenlandschen vijand, door F. C. Hering. — De approviandeering van het Indische leger tegen den Inlandschen vijand van 1840—1865, door W. C. Nieuwenhuyzen. — Een verlof wegens ziekte naar Batavia in 1681. — Varia: Hindoes en Mohammedanen. — Overeenkomsten met Inl. vorsten van den O.-I. Archipel. — Maandelijksche revue van brochures enz., door J. E. de M. — Koloniale literatuur. — Wetenschap en industrie: Engelsche maatschappijen. — De Billiton-maatschappij in 1909-1910. — De Indische Staatsspoorwegen in 1909. — Maandelijksche bibliographie voor Oost- en West-Indië, door W. C. Muller.

De Macedonier. Februari 1911.

Inhoud: Java, Solo en Artikel 123 van het Regeerings-Reglement, door D. Bakker. — Concessies van den Missionairen Arts aan de belangen der Zending, door dr. H. S. Pruijs. — Nieuwe banen op Soemba, door D. K. Wielenga.

De Indische Mercur. 1911. No. 6.

Inhoud: Gouv. Kina-onderneming, door P. van der Wielen. — Vezelcongres te Soerabaja. — Overeenkomst van landbouwleening onder bedrijfsverband in Suriname. — Begrooting van Suriname 1911. — De uitvoer van tabak en sigaren van Cuba in 1910. — Bepalingen betreffende vrijdom van uitvoerrecht in Ned.-Indië. — Invoer op- en uitvoer van Java in 1910. — Kultuurberichten. — Kleine Mededeelingen. Enz.

Weekblad voor Indië. 7e Jaarg. No. 38.

Voornaamste inhoud: Neapolitanen en Javanen, door dr. J. H. F. Kohlbrugge. — Het 50-jarig jubileum van het Gymnasium Willem III (met foto's) door Vader. — Een Chineesch Schoolboek, door H. Borel. — Indische penkrassen, door Ofoel. — Bijblad voor dames. — Bijblad voor sportnieuws en ontspannings-lectuur.

Ver. „Moederland en Koloniën”. 11e Jaarg. 1911. No. 1. Voor-dracht over den ontdekkingsstocht in Nieuw-Guinea, waarbij het Sneeuwgebergte werd bereikt, door J. W. van Nouhuys.

Buiten. Geïll. Weekblad 28 Jan. en 4 Febr. 1911. Indische „Thuyne”, door S. Kalff (met afbeeldingen).

Indologenblad. 2e Jaarg. No. 6. Een en ander over Pamor, door D.

Het Nederlandsche Zeewezen. 1911. No. 3. Semarang vooruit. De eerste spade in den grond, door J. Scheltema de Heere (met afb.)

Onze Eeuw. Febr. 1911. De tooverformule der desa-autonomie, door C. J. Hasselman.

Jaarboek van de Kon. Akademie van Wetensch. Jan. 1911. Levensbericht van Benjamin Frederik Matthes, door Prof. Dr. H. Kern.

**

Wat melaatschen te danken hebben aan de Zending. Schetsen, bijeengezameld door **Mevrouw Sillem Amsterdam** (Drukkerij Leger des Heils). Met illustraties.

De Christelijke Zending. Een woord ter inleiding, door **J.J.P. Valetou Jr.** Baarn (Hollandia-Drukkerij). (No. 1 van de Serie: De Protestantische Zending).

Jaarboek van de Koninklijke Marine, 1909—1910. Amsterdam (Drukkerij Leger des Heils). Met illustraties. 's-Gravenhage (Gebrs. van Cleef).

Forschungsreise in den Südöstlichen Molukken (Aru- und Kei-Inseln). Im Auftrage der Senckenbergischen Naturforschenden Gesellschaft ausgeführt von **Dr. Hugo Merton.** Mit Tafeln, Karten und Abbildungen. Frankfurt a. M.

Leestafel HEULSTRAAT 17.

Opgave van dagbladen en tijdschriften, ter lezing liggend in de leeszaal van het Hoofdbestuur van „Oost en West”, Heulstraat 17, Den Haag, welke dagelijks, Zon- en feestdagen uitgezonderd, geopend is van 's morgens 9 uur tot 6 uur 's namiddags.

De Planter, Onze West, Sumatrapost, Sumatrabode, Javabode, Bataviaasch Nieuwsblad, De Padanger, De Sumatra Courant, De Surinamer Courant, Soerabajasch Handelsblad, Nieuwe Soer. Crt., Deli Courant, Preangerbode, Javasehe Courant, De Locomotief, 20 diverse Maleische bladen en tijdschriften.

Verscheidene periodieken, waaronder:

Hou en trou, Vrede door recht, De stem van Indië, Tijdschrift voor economische geographie, Indologenblad, De Banier, Neerlandia, Jong-Indië, De Booschapper, Revue économique, Indische gids, Weekblad voor den handeldrijvenden en industriëlen middenstand, Exportblad, Cultura, Deutsche Kolonial Zeitung, Sociaal Weekblad, Ned. Zendingsbode, Maandbericht van het Ned. Zending-genootschap, Indisch genootschap, Weekblad voor Indië, Insulinde, Deutsche Wochenzeitung für Niederland und Belgien.

En tal van andere brochures, jaarverslagen, enz.

EVERSEN & Co.
Tasmanstraat 142-148.
Telefoon 1854. DEN HAAG.
STALHOUDERIJ.
Levering van maand-Équipages.

A. A. BOLT
CONFISEUR & PATISSIER
& HOFLEVERANCIER &
BANKASTRAAT 4f, 4c, 4d, 4e
's-Gravenhage
ECHTE INDISCHE SPEKKOEK
OOK VERKRIJGBAAR IN „BOEATAN”
HEULSTRAAT 19

Goosen & Swagerman.
DEN HAAG, Boekhorststr. 149.
DEN BOSCH, Vughterstr. 17.

VLEUGELS, PIANO'S, INGEBOUWDE PIANO'S ORGELS.
VERHUUR.
PIANO'S van f 5.— p.m. of f 50.— p.j. af.
VLEUGELS van f 8.— p.m. of f 80.— p.j. af.
SPECIALE INRICHTING VOOR HET GEREEDMAKEN VOOR DE TROPEN.

Een flinke knevel
binnen 4 weken door gebruik van ééne dosis v. onze beroemde Kruidenbalsem.
Geheel nieuwe methode. Volkomen garantie. Geen succes, geld terug.
Ook uitstekend tegen kale vlekken en haaruitval.
Zending franco (geheim verpakt), na ontvangst van postwissel à f 0.75 (ook postz.), remb. f 0.90.
Bestelt ééne doos en de uitwerking zal u verbazen. Indien na gebruik het succes nog niet geheel bereikt is, dan leveren wij den Kruidenbalsem verder geheel gratis, totdat het succes volkomen verkregen is.
CHEM. LABORATORIUM „HOL ANDIR”, v.d. Duijnstraat 10, Rotterdam.

N.V. Electriche Drukkerij „Luctor et Emergo”
Telefoon Intercomm. 4424
's-Gravenhage
Amalia van Solmsstraat 2-4

Vervolg opgave van bladen en tijdschriften welke nieuw ter lezing zijn gelegd in de Leeszaal, Laan v. Meerdervoort 195, Den Haag, die dagelijks, Zon- en feestdagen uitgezonderd, geopend is van 10 uur vóór- tot 6 uur namiddags.

De Sumatrapost t/m 18 Jan. '11.

Het Bat. Nieuwsblad t/m 18 Jan. '11.

De Locomotief t/m 17 Jan. '11.

De Sumatrabode t/m 20 Jan. '11.

Tjahaja Sumatra t/m idem.

De Banier No. 2.

Ned.-Ind. Effectenblad No. 4.

Handelsberichten v/h Min. v. Landbouw,

Kort verslag verg. 2e Kamer St.-G.

De Indische Mercurius No. 7.

Voordracht over den ontdekkingsstocht in N. Nieuw-Guinea, waarbij het Sneeuwgebergte werd bereikt, door J. W. v. Nouhuys. Vereen. Moederland en Koloniën).

Bandera Wolanda No. 72.

MEDEDEELINGEN.

Van het Dag. Bestuur der Vereeniging:

In de afgelopen week keerde de heer H. A. Kooij van den Gen. Staf van het leger in O.-I. alhier terug uit de noordelijke provinciën, alwaar hij in het belang onzer Vereeniging op belanglooze wijze voordrachten met lichtbeelden heeft gehouden over 't onderwerp:

Het ploniersleven in Indië.

Het is den heer Kooij mogen gelukken het doel onzer Vereeniging op verschillende plaatsen meer bekend te maken en meer belangstelling op te wekken voor het streven van „Oost en West.”

Het is dan ook een behoefte van het Hoofdbestuur om den heer Kooij hierbij onzen dank voor die belangrijke bemoeiingen te betuigen.

Gaarne deelen wij mede, dat door tusschenkomst van twee leden der Studie-commissie, drie uit Ned.-Indië hier te lande studeerende jongelieden, die militieplichtig waren, van den militairen dienstplicht zijn vrijgesteld en zij dus onafgebroken hunne studies kunnen voortzetten.

Van de Afdeling 's-Gravenhage.

Jaarlijksche gewone Algemeene Vergadering op Maandag 27 Februari a.s. des namiddags ten 8¼ ure, in het gebouw Laan v. Meerdervoort 195.

Agenda:

1. Verslag over het afgelopen jaar 1910 met vermelding van den toestand op 31 December en der verschillende resultaten, welke verkregen zijn door het restaurant en de commissiën.
2. Rekening en verantwoording over 1910.
3. Verkiezing van drie bestuursleden voor hen, die aan de beurt van aftreden zijn.
4. Benoeming van afgevaardigden voor de Algemeene Vergadering der Vereeniging „Oost en West.”
5. Opmaken Candidatenlijst (dubbeltallen) voor het Hoofdbestuur.
6. Behandeling wordt voorgedragen van een voorstel van het bestuur.
7. Een onderwerp wordt aangegeven, dat de afdeling op de jaarlijksche Algemeene Vergadering der Vereeniging „Oost en West” behandeld wenschte te zien.

HET BESTUUR.

Van de Afdeling Amsterdam.

Aan de leden der afdeling wordt medegedeeld, dat zij op hunne aanvraag aan den secretaris der afd., C. de Vries, Weesperzijde 22, ter lezing kunnen bekomen:

a. het prachtwerk van W. O. J. Nieuwenkamp: **Bali en Lombok**, zijnde een verzameling geïllustreerde reisherinneringen en studies omtrent land en volk, kunst en kunstnijverheid, 3 dln.

b. het boek van Mr. G. Vissering: **Geweldige Natuurkrachten**, versierd door vele platen en photographiën.

VOORDRACHT van Mevrouw L. J. HISSINK—SNELLEBRAND, werkzaam bij het Onderwijs in Nederlandsch-Indië.

Onderwerp:

Is verandering van den huidige maatschappelijke toestand der Nederlandsch-Indische paupers noodig? Is verbetering mogelijk?

op Donderdag 23 Febr. 1911, des avonds te 8 ure, in een der zalen van het AMERICAN-HOTEL (ingang Marnixstraat).

Voor introductie van niet-leden wende men zich

tot een der bestuursleden, die zich aan den ingang der zaal zullen bevinden.

—De spreekster houdt zich voor debat aanbevolen en zal gaarne, na afloop van de voordracht, op vragen om nadere toelichting antwoorden.

Namens het Bestuur,

C. DE VRIES, Secretaris.

Jaarverslag over 1910 der Afd. Amsterdam.

In het afgelopen jaar zijn de leden uitgenoodigd geworden tot bijwoning van de volgende voordrachten:

a. „Een en ander over Land en Volk in Zuid-Nieuw-Guinea”, gehouden op Donderdag 24 Febr. door den heer A. J. Gooszen, Kapitein bij den Generaal Staf van het Ned.-Ind. Leger, die geruimen tijd op Nieuw-Guinea heeft vertoefd als commandant van een der exploitatie-detachementen;

b. „De expeditiën in 1907 en 1909, uitgezonden ter bereiking van het Sneeuwgebergte op Nieuw-Guinea”, gehouden op Maandag 7 November door den heer J. W. van Nouhuys, een der deelnemers aan die expeditiën-Lorentz;

c. „Zuid-Celebes, voorheen en thans”, gehouden op Donderdag 15 December 1910, door den heer J. Tideman, Controleur bij het Binnenlandsch Bestuur, die jaren lang aan het werk op Zuid-Celebes heeft medegearbeid.

De twee eerstgenoemde voordrachten werden door het vertoonen van lichtbeelden toegelicht, terwijl de voordracht van den heer Gooszen bovendien nog verduidelijkt werd door de tentoonstelling van door hem medegebrachte ethnografische voorwerpen.

Ook in dit jaar hebben de leden, door de bemoeiingen van den penningmeester, gratis toegang gehad tot de populaire voordrachten over Indië, die vanwege het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap in het Gebouw van den Werkenden Stand alhier, in het begin van het verslagjaar zijn gehouden.

Door het Bestuur van de Afdeling „Amsterdam” van de Nederlandsche Vereeniging „Onze Vloot”, werden voorts eenige introductiekaarten voor de leden onzer Afdeling gratig beschikbaar gesteld tot bijwoning van de voordrachten, gehouden op Zaterdag 29 Januari 1910, over „De oorsprong en de opkomst der Zeemacht van de Republiek der Vereenigde Nederlanden”, door den heer H. J. Boldingh, en gehouden op Zaterdag 9 November 1910; over „Hr. Ms. „Gelderland” in de Caraïbische Zee 1907/1908” door den heer W. D. H. baron van Asbeck, Kapitein ter zee; beide voordrachten werden toegelicht door lichtbeelden. Een woord van hartelijken dank aan het genoemd Bestuur voor deze betoende welwillendheid is in dit jaarverslag zeker op zijn plaats.

Daar de catalogus der Brusselsche tentoonstelling betreffende de inzending van Nederlandsch-Indië zeer waardevolle mededeelingen bevat, werden van dien catalogus een paar exemplaren aangeschaft. Door een bericht in het Koloniaal Weekblad werd den leden der afdeling medegedeeld, dat deze exemplaren ter lezing waren te bekomen; van deze beschikking is echter slechts door een zeer gering aantal leden gebruik gemaakt.

Daar het huishoudelijk reglement der afdeling niet meer in overeenstemming was, ja, zelfs op menig punt in strijd met de Statuten en het Algemeen Huishoudelijk Reglement der Vereeniging, is door den Secretaris een concept gemaakt voor een nieuw huishoudelijk reglement, dat in de op Maandag 21 Februari 1910 gehouden jaarlijksche algemeene vergadering bijna ongewijzigd is aangenomen. De door de Statuten vereischte goedkeuring van het Hoofdbestuur is daarop verleend.

Moest de afdeling eenige leden verliezen, daartegenover staat, dat anderen toetraden, zoodat het aantal leden en begunstigers iets steeg en op ultimo 1910 bedroeg 161.

Het Bestuur der afdeling onderging eenige wijziging. In de plaats van de periodiek aftredende leden werden in de genoemde algemeene vergadering gekozen, eventueel herkozen de heeren: A. Duif, Mr. Th. B. Pleyte, en Mr. J. W. Sikman. Reeds zeer kort na zijne benoeming heeft de heer Pleyte zich, met het oog op zijn andere werkzaamheden, verplicht gezien voor het lidmaatschap van het Bestuur te bedanken.

Het secretariaat ging over in handen van den heer C. de Vries; dankbaar zij in dit verslag herdacht, wat de afgetreden secretaris, Mr. J. W. Sikman, in vroegere jaren voor de afdeling heeft verricht.

Van de verschillende Commissiën — die voor huisvesting en die voor schoolgaande kinderen — valt niets bijzonders te melden.

Namens het Bestuur:

(w.g.) SMEENGE, Voorzitter.

(w.g.) C. DE VRIES, Secretaris.

Indisch Restaurant

□ Vereeniging OOST EN WEST. □

LAAN VAN MEERDERVOORT 195

□ TELEPHOON No. 2655. □

INDISCHE KOKKIE

□ PLAT DU JOUR f1.— □



DINERS van f1.50

UITZENDING van DINERS

= en allerlei SCHOTELS.



P. B. VAN MOORSEL & Co.

KERKPLEIN 11-12 TORENSTRAAT 5-6
 NAAST HET HOOFDPOSTKANTOOR DEN HAAG
 TELEFOON N^o. 2898

GOEDKOOPST ADRES VOOR HET GEHEEL OF GEDEELTELIJK INSTALLEEREN VAN WONINGEN

WISBRUN & LIFFMANN.

VEENESTRAAT 35-37. Tel. 2503. DEN HAAG.

Dames Modeartikelen.

Zijden stoffen, Fluweelen, Kantstoffen.
 Alle soorten Garneeringen, enz.

Balartikelen

H. W. v. d. H. en I. M.

VERSCIJNT IN 4 VERSCHILLENDE ÉDITIONS.

Is U reeds geabonneerd? Zoo niet, lees dan dit oordeel!

Ieder verstandig man beschouwt het luttele bedrag voor een abonnement, als het aangenaamste en meest vruchtdragend leergeld, wegens de vele zakenkennis, die hij wekelijks uit het weekblad opdoet en het nuttig-nieuws, dat hem 13 X voor 55 cts. wordt geboden.

Geef uw beroep en duidelijk adres op en U ontvangt fo. en gratis een proefnr. van het vakblad in uw bedrijf.

Administratie van het Weekblad,
 AMSTEL 18, AMSTERDAM.

Gemeubileerd Huis

in DUINOORD (DEN HAAG) te huur. Zeer geschikt voor Indische familie met verlof.

Huurprijs f 720 per jaar.

Te bevragen: N. LOEB, Noordeinde 109,
 DEN HAAG.

Een nieuw boek van de bekende schrijfster

NANNIE VAN WEHL

Deze maand verschijnt:

De kleinkinderen van Mevrouw Beukema

Een boek voor jonge dames van 16—18 jaar.

:- Met teekeningen van C. J. ROVERS :-

Prijs f 2.50. In prachtband f 2.90

GELDELIJKE VERANTWOORDING VAN DE AFDEELING AMSTERDAM OVER 1910.

BATEN.		LASTEN.	
Saldo-Rekening 1909.	f 304.07	Bijdragen Hoofdbestuur over 138 leden ad f 0.75	f 103.50
Aan contributiën van 138 leden	- 334.50	Zaalhuur	- 47.50
Aan rente	- 8.87	Honoraria (aan de H.H. Gooszen, Nouhuys en Tideman)	- 100.—
Aan entree's.	- 5.80	Aan Mr. Jhr. Sikman	- 41.94
		Aan W. O. J. Nieuwenkamp (Bali en Lombok, 3e deel)	- 45.—
		Rekening firma J. H. de Bussy	- 0.52½
		Diverse onkosten lezing Gooszen	- 11.17½
		Contr. lidmaatschap tentoonstellingsbel.	- 5.—
		Rekening lantaarnhuur (Merckelbach en Co. en Van Wijk)	- 30.05
		Aan drukkosten	- 15.95
		Aan C. de Vries, secr., voor onkosten	- 21.02
		Diverse onkosten lezing Nouhuys	- 5.45
		Aan den Penningmeester (reiskosten naar den Haag)	- 3.50
		Inningskosten, porto's enz. (penningm.)	- 12.06
		Saldo ultimo Dec. 1910.	- 270.87
	f 653.24		f 653.24

Voor accoord: (w.g.) A. L. VAN WAARDENBURG.
L. ZWIERS.

Amsterdam, 1 Febr. 1911.
(w.g.) H. W. HAARTERINK, Penningmeester.

Officiële Berichten.

Uit de Javasche Courant van 10 Januari 1911, No. 3.
Benoemingen, enz.
Civiel Departement.

Verleend: een jaar verlof aan Jhr. J. W. M. A. Janssens, ambtenaar bij de in- en uitvoerrechten.
Ontslagen: op verzoek eervol, de onderwijzer A. Knoppert en de klerk H. F. Klein.
Benoemd: tot president van den Raad van Justitie te Makassar Mr. M. C. Rogge; tot referendaris bij het hoofdbureau van den burgerlijken geneeskundigen dienst H. G. C. Degent; tot hoofdcommies G. B. A. Degent; tot ten commies J. F. A. Peters; tot 2en idem W. J. Soselisa; tot notaris te Djombang H. W. Verloop; te Modjokerto J. A. Margadant; tot commies voor de belastingen te Soerabaja J. Pietersz; te Bandjermasin L. E. Breton van Groll; tot commies te Soerabaja J. J. Brangert; tot bouwkundig ingenieur S. Snuyf; tot algemeen ontvanger der 1e klasse M. G. Diepenheim; tot idem 2e klasse L. K. J. Wepl.

Gesteld: ter beschikking van den Directeur van B. B., J. A. F. Kok; van den voorzitter van den landraad te Soerabaja Mr. J. A. J. Meddens.

Benoemd: tot wedana van Buitenzorg Raden Soesta di Laga; van Tjibaroesa Raden Atmowikromo; van Cheribon Mas Pringgakoesoema; van Mandirantjan Mas Soeraätmadja; van Tjawigebang Raden Raksadipoetra; tot hulponderwijzeres te Probolinggo Mej. M. M. Molenaar; te Paseroean Mej. A. P. M. Hamster.

Militair Departement.

Verleend: twee jaar verlof aan den 1en luitenant P. W. Oekerse.

Ontslagen: op verzoek eervol de kapitein der art. J. M. van der Meer.

Benoemd: tot instructeur bij het korps barisan van Madoera de kapitein G. E. W. van Gessler Verschuier; tot onderluitenant de sergeant-majoor L. C. L. Londo.

Ontheven: eervol uit zijn betrekking van instructeur bij het korps barisan de kapitein T. E. Spaan en geplaatst bij het 1e bataljon.

Overgeplaatst: bij het 20e bataljon de majoor W. Bekker; bij het 7e bat. de 1e luit. C. Hissink; bij het 9e de kapitein J. J. Munniks de Jongh; bij het garnizoensbat. der Westerafd. van Borneo, de kapitein der art. J. Barran; naar Sabang de idem R. A. J. Savalle.

Geplaatst: bij het 3e depôt-bat. de 1e luitenant C. Hissink.

Verleend: een jaar verlof aan den gezaghebber der gouv.-marine A. Hendriksen.

Benoemd: tot gezaghebber bij de gouv.-marine H. K. Wetselaar.

Uit de Javasche Courant van 13 Januari 1911, No. 4.

Civiel Departement.

Ontslagen: op verzoek eervol de onderwijzer Th. F. Kailola, de klerk M. O. Krijgsman.

Belast: met de waarneming der betrekking van hoofdingenieur 2e kl. J. H. A. Haarman.

Gesteld: ter beschikking van den Algemeenen Secretaris Mr. O. R. Bedujon, van den directeur van Landbouw J. Wolff.

Benoemd: tot adjunct-chef 2e afd. S.S. op Java S. M. S. Philipse, tot adjunct-houtvester 1e kl. D. de Vries Reilingh en A. J. W. Visser, tot griffier van den landraad te Djokjakarta Ch. W. G. Karsten Schüler, te Poerboinggo N. van Beuzekom, te Japara H. F. de Graaff, te Ponorogo Th. A. du Mosch, tot commies bij de Alg. Rekenkamer G. M. Senn van Basel, tot kantoorchef 2e kl. G. A. de Ceuninck van Capelle, tot commies 1e kl. W. P. Klaus, tot tijdelijk id. H. L. G. Aernout, tot wedana van Djoewana Mas Soekardi, tot palih van Demak Mas Rekso Prodjo, tot wedana van Manggar Raden Sastrokoesoemo, van Bandjangan Mas Kartodirdjo.

Geplaatst: in de res. Menado de controleur S. K. Wieling.

Benoemd: tot controleur in de res. Bali en Lombok G. K. B. Agerbeek.

Overgeplaatst: naar Salatiga de onderwijzeres Mej. M. J. L. Sanders.

Militair Departement.

Verleend: een jaar verlof aan den 1e luit.-kwartiermeester F. W. Hans.

Bevorderd: tot luitenant-kolonel bij de militaire administratie de majoor W. J. C. van Bennekom.

Ontslagen: bij het korps barisan te Bengkalen de kapitein Raden Pandji Adi Soekomo.

Bevorderd: tot kapitein de 1e luitenant Ismaël.

Brengt een bezoek aan de Tentoonstelling in BOEATAN.

Haagsche Philatelisten-Vereeniging

OPGERICHT 17 APRIL 1897

Erkend bij Kon. Besl. van 20 April 1903, No. 58, Staatscourant No. 110

De Vereeniging stelt zich ten doel:

- 1o. De bevordering der postzegelkunde in het algemeen;
- 2o. Het verzamelen van postzegels en poststukken tusschen hare leden te bevorderen en te vergemakkelijken.

In het bijzonder tracht zij dit te doen door:

- a) het doen circuleeren van koopboekjes, samengesteld door hare leden;
- b) het uitgeven van een tijdschrift;
- c) het vormen van een bibliotheek;
- d) het doen circuleeren van tijdschriften;
- e) het houden van verlotingen;
- f) het houden van bijeenkomsten.

Alle verdere inlichtingen worden verstrekt door den Secretaris

W. DOZY - Bezuidenhout 361-6.



R. PEUKERT

FIRMA F. HINTZE

KUNST- EN IVOORDRAAIER

SPJISTRAAT 60 DEN HAAG

SPECIALITEIT IN ZELF VERVAARDIGDE NATUUR BARNSTEENEN SIGAREN- EN SIGARITTENPIJPEN

RUIME KEUZE MEERSCHUIMEN EN HOUTEN PIJPEN

WANDELSTOKKEN.

REPEREEREN VAN PIJPEN, WANDELSTOKKEN, WAAIERS.

VACANT

Variété „FLORA”

- Wagenstraat 79-81, Den Haag. -

- TELEFOON 5719. -

REVUE.

— ENORM SUCCES. —

ZONDAGS

= MATINÉE. =

van 2-4 uur.

Plaatsbespreking van 10-6 uur.

Weekblad voor Indië.

onder Hoofdredactie van M. VAN GEUNS.

te SOERABAJA.

Prijs per 3 maanden f 2.50

Men kan zich abonneeren bij den agent voor Nederland: Uitgevers Maatschappij „Het Gemeenschappelijk belang” NIEUWE MOLSTRAAT 20, DEN HAAG.

VACANT

INSCHRIJVINGSBILJET.

Ondergeteekende wenscht in te schrijven

voor het hulp- of ondersteuningsfonds der Vereeniging „Oost en West”: f.....

NAAM:

WOONPLAATS:

Inzenden aan het Hoofdbureau van „Oost en West”, Heulstraat 17, Den Haag.

INSCHRIJVINGSBILJET.

De Ondergeteekende wenscht Lid te worden van de Vereen. „OOST EN WEST” en zijne contributie te bepalen op

Handteekening:

Woonplaats:

** Bij de Vereeniging „Oost en West”, Heulstraat 17, Den Haag, zijn de navolgende werkjes verkrijgbaar

a. Een Boekje over onze Oost voor hen, die er niet geweest zijn, door J. H. en H. B.

Prijs: 1 exemplaar f 0.10, 50 ex. f 2.80;

voor Departementen en Leden der Maatschappij tot Nut van het Algemeen f 2.20 per 50 ex., plus 25 cent frankeerkosten.

b. Onze Oost II:

lets over den Inlander en zijn Zieleleven,

door T. J. BEZEMER.

Prijs: 1 exemplaar 5 cent, 50 ex. f 2.—;

voor Departementen en Leden der Maatschappij tot Nut van het Algemeen f 1.55 per 50 ex., plus 25 cent voor frankeerkosten.

c. Onze West:

I. De Kolonie Suriname, door REMAN IRÛS;

II. De Kolonie Curaçao, door M. VICTOR ZWIJSEN, Oud-Rector van het Colegio „Santo Tomás” te Curaçao,

Prijs per exemplaar f 0.25.

d. Staats- en particuliere betrekkingen in onze Overzeesche Bezittingen; Werkkring en Vooruitzichten.

No. I. De Bestuursambtenaren in Nederlandsch-Indië.

Prijs: f 0.25 per exemplaar.

VACANT

Vereeniging OOST en WEST Afdeling 's-GRAVENHAGE.

Aan het Bureau LAAN VAN MEERDERVOORT 195, zijn van 10—12 en van 2—4 uur inlichtingen te bekomen omtrent de volgende personen die werk zoeken.

Men kan die inlichtingen ook per brief vragen aan den Secretaris der Commissie voor hulp aan werkzoekenden, den heer G. C. A. DE WITT, Reinkenstraat No. 16.

Geg. Wachtm. O.-I. L., 34-jaar oud, voor geld-incasseer-werk, magazijns-knecht, portier, enz.

Twee Dames voor het maken van uitzetten.

Twee jonge dame voor vioollessen ook aan eerstbeginnenden.

Eene dame voor het geven van lessen in de Fransche taal en conversatielessen.

Eene dame voor het geven van lessen in de Engelsche taal.

Zes dames en één heer voor pianolessen.

Eene dame voor het geven van lessen in de Fransche, Duitse en Engelsche taal; hoofdaacte middelbaar Engelsch en Lager Fransch en Duitsch.

Eene Dame voor schrijf-, copiëer- of vertaalwerk uit het Fransch Duitsch of Maleisch

Een heer, oud-onderwijzer Kweekschool voor Inl. onderwijzers, voor het geven van lessen in de Maleische taal.

Eene dame, op leeftijd, nog flink voor waarnemen huishouden of gezelschap bij oud heer of dame.

Eene jonge dame voor Gouvernante naar Indië; heeft L. en H. acte en acte Fransch.

Eene baboe beschikbaar voor de de terugreis naar Indië.

Eene Dame, weduwe (Duitsche), voor waarnemen van een huishouden, ook genegen bij weduwnaar met kinderen.

Een jonge dame voor het geven van lessen in teekenen en schilderen.

Twee heeren voor het geven van lessen in Maleisch en Javaansch, waarvan één ook in Indisch Staatsrecht.

Een Heer en eene Dame voor het geven van lessen aan spraakgebrekkigen.

Drie geg. O.-I. militairen voor oppasser of magazijnknecht.

Drie jonge meisjes die als kinderjuffrouw naar Java willen.

Eene dame voor hygiënische ademgymnastiek.

Eene Dame en een Heer voor zanglessen.

Twee bekwamelinnennaaiers, waarvan een uit naaien gaat van 9—5 uur.

Eene Dame voor administratieve werkzaamheden.

Een geg. korp.-schrijver voor adm. betrekking.

Eene jonge dame (diploma muziek, piano en zang), wenscht met eene familie naar Indië voor les geven aan kinderen en behulpzaam in het huishouden.

Indische dienstboden kunnen zich aangeven in LAAN v. MEERDERVOORT 195 voor eene verandering van dienst, of een dienst bij een naar Indië terugkeerende familie; hetzij schriftelijk of mondeling; voor eene voorloopige opname tot het tijdstip van weder in dienst treden bestaat geen gelegenheid. Leden van O. en W., geen direct belanghebbenden, worden verzocht noodig hunne hulp hierin te willen verleen.